

II

(Μη νομοθετικές πράξεις)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 15ης Δεκεμβρίου 2009

σχετικά με την κρατική ενίσχυση C 17/09 (πρώην N 265/09) που χορηγήθηκε από τη Γερμανία για την αναδιάρθρωση της Landesbank Baden-Württemberg

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2009) 9955]

(Το κείμενο στη γερμανική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/395/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο ⁽¹⁾,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα κράτη μέλη και τους λοιπούς ενδιαφερόμενους να διατυπώσουν τις απόψεις τους ⁽²⁾ και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις τους,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η Επιτροπή με την απόφασή της Κ (2009) 5260 της 30ής Ιουνίου 2009 στην υπόθεση C 17/09 ⁽³⁾ (στο εξής: «απόφαση κίνησης διαδικασίας») ενέκρινε για καθορισμένο χρονικό διάστημα την εισφορά κεφαλαίου και το μέτρο αρωγής που χορηγήθηκαν εκ μέρους του ομόσπονδου κράτους Baden-Württemberg και άλλων δημόσιων φορέων υπέρ της Landesbank Baden-Württemberg (στο εξής: «LBBW» ή «η τράπεζα»). Ταυτοχρόνως, η Επιτροπή εξέφρασε στην ως άνω απόφαση τις αμφιβολίες της για το αν το μέτρο αρωγής σε σχέση με την εκτίμηση της αξίας των στοιχείων

ενεργητικού και τον επιμερισμό των βαρών συμβιβάζεται με τις διατάξεις της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων και κίνησε την επίσημη διαδικασία έρευνας.

(2) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από τα ενδιαφερόμενα μέρη.

(3) Αναφορικά με ζητήματα που άπτονται της μεθόδου εκτίμησης της αξίας του ενεργητικού στο πλαίσιο του μέτρου αρωγής, η Επιτροπή είχε την υποστήριξη ανεξάρτητων πραγματογνωμόνων που εργάστηκαν βάσει σύμβασης (Duff & Phelps, καθηγητής Wim Schoutens) καθώς και εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ).

(4) Στις 9 Οκτωβρίου 2009 η Γερμανία υπέβαλε στην Επιτροπή σχέδιο αναδιάρθρωσης της LBBW το οποίο συμπληρώθηκε επανειλημμένως με περαιτέρω στοιχεία. Οι τελικές λεπτομέρειες διαβιβάστηκαν στις 3 Δεκεμβρίου 2009.

(5) Διενεργήθηκαν συναντήσεις, ανταλλαγές μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τηλεφωνικές διασκέψεις μεταξύ της Επιτροπής και της Γερμανίας.

(6) Στις 3 Δεκεμβρίου 2009 η Γερμανία ανέλαβε σειρά δεσμεύσεων αναφορικά με την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης.

⁽¹⁾ Την 1η Δεκεμβρίου 2009 τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ αντικαταστάθηκαν με τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ (συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης). Τα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ και τα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ είναι κατ' ουσίαν ταυτόσημα. Στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης οι αναφορές στα άρθρα 107 και 108 της ΣΛΕΕ θα πρέπει να νοούνται ως αναφορές στα άρθρα 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ, κατά περίπτωση.

⁽²⁾ ΕΕ C 248 της 16.10.2009, σ. 9.

⁽³⁾ ΕΕ C 248 της 16.10.2009, σ. 9.

⁽⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ

2.1. Ο αποδέκτης

- (7) Η LBBW είναι γερμανική Landesbank (κεντρική τράπεζα ομόσπονδου κράτους). Μέτοχοι της τράπεζας είναι το ομόσπονδο κράτος Baden-Württemberg με μερίδιο περίπου 35,5 %, η ένωση ταμειευτηρίων Baden-Württemberg με μερίδιο περίπου 40,5 %, ο Δήμος Στουτγάρδης με σχεδόν 19 % και η Landeskreditbank Baden-Württemberg με σχεδόν 5 %. Άπαντες οι μέτοχοι συνιστούν είτε δημόσιους φορείς είτε τελούν υπό κρατική ιδιοκτησία.
- (8) Η LBBW είναι μια από τις λίγες καθιερωμένες Landesbank. Κέντρο βάρους της δραστηριότητας της LBBW και των θυγατρικών εταιρειών της αποτελούν οι επιχειρηματικές δραστηριότητες με μεσαίες επιχειρήσεις (MME και μεγαλύτερες επιχειρήσεις) και με ιδιώτες πελάτες. Η LBBW παρέχει υπηρεσίες ιδιωτικής τραπεζικής (Private Banking) και λειτουργεί στην πόλη της Στουτγάρδης ως Stadtsparkasse (τοπικό ταμειυτήριο). Μεταξύ των λοιπών επιχειρηματικών πεδίων της LBBW συγκαταλέγονται η χρηματοδότηση ακινήτων (Real Estate) και οι επιχειρηματικές δραστηριότητες κεφαλαιαγοράς (Financial Markets). Η τράπεζα παρέχει επίσης υπηρεσίες και προϊόντα προοριζόμενα για ταμειυτήρια.
- (9) Το σύνολο ισολογισμού της LBBW ανερχόταν τον Ιούνιο του 2009 σε 448 δισ. ευρώ. Η LBBW δεν διαθέτει σε καμία από τις αγορές εσωτερικού στις οποίες δραστηριοποιείται μερίδιο αγοράς μεγαλύτερο από [> 4] (*) %. Σε τοπικό επίπεδο, δηλαδή στις βασικές περιοχές δραστηριοποίησης, τα μερίδια αγοράς είναι ελαφρώς υψηλότερα. Στις δραστηριότητες εταιρικών πελατών τα μερίδια αυτά είναι [< 15] % στο Baden-Württemberg, [< 10] % στη Σαξονία και [< 5] % στο Rheinland-Pfalz. Στις δραστηριότητες ιδιωτών πελατών τα μερίδια αγοράς της LBBW είναι [< 7] % στο Baden-Württemberg, [< 2] % στη Σαξονία και [< 1] % στο Rheinland-Pfalz. Το μερίδιο αγοράς της LBBW στις δραστηριότητες κεφαλαιαγορών είναι αμελητέο τόσο εντός συνόρων όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2.2. Τα μέτρα

- (10) Στην τράπεζα χορηγήθηκαν δύο μέτρα ενίσχυσης: μια εισφορά βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier-1) ύψους 5 δισ. ευρώ και ένα μέτρο αρωγής μέσω της ανάληψης εγγυήσεων ύψους 12,7 δισ. ευρώ για δύο χαρτοφυλάκια δομημένων τίτλων συνολικού ποσού 35 δισ. ευρώ ⁽⁵⁾. Όλοι οι μέτοχοι συμμετείχαν κατ' αναλογία προς τα εκάστοτε μερίδιά τους στην εισφορά κεφαλαίου και εμμέσως στο μέτρο αρωγής.
- (11) Η εισφορά κεφαλαίου πραγματοποιήθηκε μέσω αναλογικής αύξησης του αρχικού κεφαλαίου, όπου δόθηκε προτεραιότητα στον επιμερισμό του νέου αρχικού κεφαλαίου κατ' αναλογία προς το υφιστάμενο αρχικό κεφάλαιο. Η τράπεζα

θα καταβάλει συνολική προμήθεια 10 % επί του χορηγηθέντος κεφαλαίου. Σχεδιάζει δε η εξόφληση του κεφαλαίου να πραγματοποιηθεί σε πέντε ετήσιες δόσεις με έναρξη το 2013.

- (12) Το μέτρο αρωγής χορηγήθηκε υπό μορφή εγγυήσεων οι οποίες προστατεύουν την LBBW έναντι ζημιών και μειώνουν την απαίτηση ιδίου κεφαλαίου για δομημένους τίτλους όπως απαιτείται από τις ρυθμιστικές αρχές. Οι εγγυήσεις εξασφαλίζουν δύο διαφορετικά χαρτοφυλάκια.

Το πρώτο, το λεγόμενο «χαρτοφυλάκιο ABS», αποτελείται από δομημένα προϊόντα αξίας 17,7 δισ. ευρώ τα οποία διατηρούνται εμμέσως από την τράπεζα. Η LBBW αναλαμβάνει για το χαρτοφυλάκιο ABS τον κίνδυνο πρωτεύουσας ζημίας (First Loss) ύψους 1,9 δισ. ευρώ και το ομόσπονδο κράτος Baden-Württemberg εγγυήθηκε τον κίνδυνο δευτερεύουσας ζημίας (Second Loss) μέγιστου ύψους 6,7 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γερμανίας, η πραγματική οικονομική αξία του χαρτοφυλακίου στις 31 Μαρτίου 2009 ανερχόταν σε [15-16] δισ. ευρώ και η αγοραία αξία σε 10,137 δισ. ευρώ ⁽⁶⁾. Το ποσό κεφαλαιακής διευκόλυνσης μέσω της εγγύησης ανερχόταν σε [1-2] δισ. ευρώ.

Το δεύτερο, το λεγόμενο «χαρτοφυλάκιο SEALINK» αφορά πίστωση ύψους 8,75 δισ. ευρώ προς εταιρεία ειδικού σκοπού, η οποία διατηρεί χαρτοφυλάκιο με δομημένα προϊόντα. Στο χαρτοφυλάκιο SEALINK η πρωτεύουσα ζημία ανέρχεται σε 2,75 δισ. ευρώ. Καλύπτεται από εγγύηση του ανεξάρτητου κράτους της Σαξονίας, η οποία αποτέλεσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης κατά την εξαγορά της SachsenLB από την LBBW ⁽⁷⁾. Το ομόσπονδο κράτος Baden-Württemberg ανέλαβε δευτερεύουσα ζημία ύψους 6 δισ. ευρώ με αποτέλεσμα να μην υφίστανται για την LBBW περαιτέρω κίνδυνοι ζημιών. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γερμανίας, η πραγματική οικονομική αξία του χαρτοφυλακίου στις 31 Μαρτίου 2009 ανερχόταν σε [12-13] δισ. ευρώ και η αγοραία τιμή σε 8,006 δισ. ευρώ. Το ποσό κεφαλαιακής διευκόλυνσης ανερχόταν σε [2,5-3,5] δισ. ευρώ.

- (13) Τα δύο χαρτοφυλάκια συνθέτουν από κοινού αγοραία αξία ύψους 18,143 δισ. ευρώ, ενώ η πραγματική οικονομική τους αξία ανέρχεται σε περίπου [27-29] δισ. ευρώ.
- (14) Η εγγύηση χορηγήθηκε επ' αόριστον και μπορεί να καταγγελθεί μονομερώς από την LBBW. Σε αντάλλαγμα, η LBBW δεσμεύεται να καταβάλει ένα αρχικό ποσό που βασίζεται σε μείωση της κεφαλαιακής απαίτησης κατά 4,4 δισ. ευρώ, ποσό στο οποίο εφαρμόζεται επιτόκιο 7 % ετησίως. Για το πρώτο έτος το ποσό αυτό ανέρχεται σε 308 εκατ. ευρώ, ενώ τα υπόλοιπα έτη μειώνεται αναλογικά προς το εξασφαλισμένο ποσό και κατόπιν επανελέγχου κατά τη διαδικασία αναδιάρθρωσης.

⁽⁶⁾ Η Γερμανία υποστηρίζει ότι η LBBW, σύμφωνα με τα στοιχεία των πραγματογνωμόνων της στο σενάριο προσομοίωσης κρίσης, τα επόμενα πέντε χρόνια θα πρέπει να αναμένει μόλις περίπου [30-40] % των συνολικά αναμενόμενων ζημιών. Μέχρι το 2020, σύμφωνα με τα στοιχεία της Γερμανίας, θα προκύψουν μόλις [1-2] δισ. ευρώ των αναμενόμενων ζημιών (δηλαδή λιγότερα από την πρωτεύουσα ζημία που ορίστηκε σε 1,9 δισ. ευρώ).

⁽⁷⁾ Βλέπε απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση C 9/08 της 4ης Ιουνίου 2008, Sachsen LB (EE L 104 της 24.4.2009, σ. 34). Βλέπε επίσης υποσημείωση 4 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας.

(*) Εμπιστευτικές πληροφορίες, οι οποίες στο εξής θα επισημαίνονται με το σύμβολο [...].

⁽⁵⁾ Για λεπτομέρειες βλέπε απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

(15) Η Γερμανία αποφάσισε να διευθετήσει την αποπληρωμή της εγγύησης ως εξής: η LBBW θα καταβάλει αναδρομικά 336 εκατ. ευρώ ετησίως. Με αυτόν τον τρόπο, το αρχικά προβλεπόμενο ποσό αποπληρωμής αυξάνεται το πρώτο έτος κατά 28 εκατ. ευρώ. Το ποσό αποπληρωμής προκύπτει από δύο διαφορετικά επιτόκια: 6,25 % επί της μείωσης κεφαλαιακής απαίτησης και 10 % επί του τμήματος της εγγυημένης αξίας που υπερβαίνει την πραγματική οικονομική αξία των δύο χαρτοφυλακίων. Η μείωση της κεφαλαιακής απαίτησης διορθώθηκε στα 4,476 δισ. ευρώ.

(16) Η ανακεφαλαιοποίηση κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές κατά το 2008 και να καλυφθεί η μεγαλύτερη κεφαλαιακή απαίτηση. Το μέτρο αρωγής ήταν αναγκαίο διότι οι προσαρμογές αξίας για μεγάλα χαρτοφυλάκια δομημένων τίτλων προκάλεσαν κατακόρυφη αύξηση της κεφαλαιακής απαίτησης και οι απαιτήσεις σε ίδια κεφάλαια που απαιτούνται από τις ρυθμιστικές αρχές δεν μπορούσαν πλέον να καλυφθούν κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2009.

2.3. Μελλοντικό επιχειρηματικό μοντέλο της δικαιοῦχου τράπεζας

(17) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει μαζικές τροποποιήσεις στο επιχειρηματικό μοντέλο της LBBW. Βάση του σχεδίου είναι μια σαφής εστίαση στις τοπικές βασικές δραστηριότητες της LBBW και η επικέντρωση σε αγορές και πελάτες όπου αναμένεται υψηλότερος βαθμός διείσδυσης και σημαντικά αποτελέσματα από τις πωλήσεις πρόσθετων προϊόντων σε υφιστάμενους πελάτες (Cross-Selling). Οι δραστηριότητες κεφαλαιαγοράς και οι διαπραγματεύσεις προς ίδιο όφελος μειώνονται. Συνολικά, η LBBW από όμιλος χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών προσανατολισμένος στις κεφαλαιαγορές και στους πελάτες με ολοκληρωμένες υπηρεσίες και προϊόντα μετατρέπεται σε εμπορική τράπεζα με σαφή στόχο τους μεσαίους εταιρικούς πελάτες και τους ιδιώτες πελάτες, θα παρέχει δε στις εταιρείες και στα ταμειυτήρια με τα οποία συναλλάσσεται μια σειρά εταιρικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων και επιλεγμένων προϊόντων επενδυτικής τραπεζικής. Σε ό,τι αφορά τη γεωγραφική παρουσία της, η LBBW αποσύρεται από το εξωτερικό και μειώνει την εκεί παρουσία της εστιάζοντας σε ορισμένες βασικές περιοχές στη Γερμανία.

(18) Η φιλοσοφία της αναδιάρθρωσης:

— μεσοπρόθεσμη μέτρια ανάπτυξη στις δραστηριότητες εταιρικών και ιδιωτών πελατών εσωτερικού, εστίαση στη χρηματοδότηση ακινήτων σε λίγες χώρες και επιλεγμένα αντικείμενα·

— πλήρης κατάργηση των επενδύσεων σε δομημένους τίτλους και άλλες δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων, που αποτελούν την κύρια αιτία των σημερινών προβλημάτων της LBBW, κατάργηση των υφιστάμενων χαρτοφυλακίων·

— σαφής μείωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, κυρίως σε ό,τι αφορά δραστηριότητες μεγάλου όγκου και δραστηριότητες εξωτερικού·

— εκποίηση σημαντικών συμμετοχών και θυγατρικών εταιρειών.

(19) Η αναδιάρθρωμένη LBBW θα δραστηριοποιείται σε πέντε βασικά επιχειρηματικά πεδία: Corporates I (μεσαίοι εταιρικοί πελάτες) και Corporates II (μεγάλοι πελάτες), Retail (ιδιώτες πελάτες), Sparkassen (ταμειυτήρια), Real Estate (χρηματοδότηση ακινήτων) και Financial Markets (κεφαλαιαγορές). Επιπλέον, η LBBW θα συνεχίσει να παρέχει και στο μέλλον υπηρεσίες προσανατολισμένες στις επιχειρήσεις, ιδίως υπηρεσίες Transaction Banking (τραπεζικών συναλλαγών), Treasury (διαχείριση διαθεσίμων) και διακανονισμού τίτλων καθώς και ορισμένα προϊόντα για τα ταμειυτήρια. Η δραστηριότητα και η παρουσία της LBBW στο εξωτερικό θα συρρικνωθεί σημαντικά, ενώ η τράπεζα θα επικεντρώσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα στις τρεις περιφερειακές βασικές αγορές: Baden-Württemberg, Rheinland-Pfalz και Σαξονία, όπου δραστηριοποιείται κατόπιν παλαιότερων συγχωνεύσεων μεταξύ Landesbank.

(20) Η αναδιάρθρωση -ανεξαρτήτως της μέτριας ανάπτυξης που προβλέπεται στον σημερινό σχεδιασμό- θα έχει σημαντικές επιπτώσεις στο σύνολο του ισολογισμού καθώς και στα αποτελέσματα χρήσης της LBBW, και μάλιστα όχι μόνο σε σχέση με τη σύνθεση αλλά και με το συνολικό τους όγκο. Το σύνολο ισολογισμού της τράπεζας και τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού (RWA) θα μειωθούν έως το 2013 σε σύγκριση με το 2008 πιθανόν κατά [25-30] % ή/και [30-35] % μέσω της κατάργησης μη στρατηγικών δραστηριοτήτων και της πώλησης συμμετοχών. Σε σύγκριση με τα στοιχεία στο τέλος του 2008, μετά την πλήρη παύση των προαναφερθέντων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, το σύνολο ισολογισμού θα μειωθεί κατά συνολικά 182 δισ. ευρώ, ήτοι κατά περίπου 41 %, ενώ τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού θα μειωθούν κατά [80-90] δισ. ευρώ, ήτοι κατά [45-50] %. Περίπου [35-45] % της μείωσης του συνόλου ισολογισμού ή/και άνω του 50 % της μείωσης των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού είναι αποτέλεσμα της απόσυρσης από τις δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων (που εμπίπτει κυρίως στο μέτρο αρωγής). Οι μειώσεις στα υπόλοιπα βασικά επιχειρηματικά πεδία κυμαίνονται μεταξύ 25 % και 40 %.

(21) Ειδικότερα, η LBBW θα καταργήσει τις δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων, θα πωλήσει συμμετοχές, θα κλείσει σημαντικό μέρος των θυγατρικών εταιρειών και των αντιπροσωπειών της στο εξωτερικό, θα καταργήσει ολόκληρες σειρές προϊόντων των σημερινών εταιρικών συναλλαγών της, θα παύσει τις υπηρεσίες διαμεσολάβησης ενυπόθηκων δανείων, θα αποσυρθεί από στρατηγικές διαπραγματεύσεις προς ίδιο όφελος και θα αποφύγει περίπλοκες δραστηριότητες χρηματοδότησης ακινήτων σε λίγες μόνο περιοχές και σε επιλεγμένα αντικείμενα και θα εστιάσει τις δραστηριότητες στις γειτονικές χώρες με μεγάλους πελάτες⁽⁸⁾.

⁽⁸⁾ Ως ιδιαίτερα μεγάλη αποεπένδυση χαρακτηρίζει η Γερμανία την εκποίηση της LBBW Securities LLC (Broker/Dealer), [...] και της LRI Invest SA. Η LBBW Securities LLC είναι μέλος της U.S. National Association of Securities Dealers και διαθέτει άδεια για πωλήσεις τίτλων μετοχικού κεφαλαίου (Equity Sales) και ιδιωτικές τοποθετήσεις (Private Placements). Είναι η μοναδική θυγατρική της LBBW, η οποία παρέχει στους πελάτες της LBBW ανάλογες υπηρεσίες. Η [...] είναι ο μοναδικός πάροχος [...] που ανήκει στην LBBW. Η LRI Invest SA διαχειρίζεται επενδυτικά κεφάλαια, συμπεριλαμβανομένων κεφαλαίων τα μερίδια των οποίων ανήκουν εν μέρει σε πελάτες Private-Banking της LBBW (αξίας [...] ευρώ). Επιπλέον, η LRI Invest SA είναι η μοναδική εταιρεία της LBBW, η οποία μπορεί να εκδώσει [...] σε [...].

(22) Το μεγαλύτερο μέρος των δραστηριοτήτων της LBBW αφορά βασικές δραστηριότητες. Στις συμμετοχές και στις θυγατρικές εταιρείες ανήκει μόλις [6-8] % περίπου των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού της τράπεζας. Η LBBW ενέκρινε σημαντικές περικοπές στο χαρτοφυλάκιο συμμετοχών της. Η λογιστική αξία όλων των συμμετοχών που θα πρέπει να εκποιηθούν κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης κυμαίνεται σε περίπου 4,5 δισ. ευρώ (στοιχεία 31ης Δεκεμβρίου 2008), που αντιστοιχεί σε άνω του 50 % της συνολικής λογιστικής αξίας των συμμετοχών και των θυγατρικών εταιρειών της τράπεζας.

(23) Ένα σημαντικό μέρος των σχεδιαζόμενων εκποιήσεων αφορά τις βασικές δραστηριότητες της τράπεζας και δη συμμετοχές σε επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού ομίλου ταμειωτηρίων (S-Finanzgruppe) ⁽⁹⁾:

α) DekaBank Deutsche Girozentrale (διαχειριστής στοιχείων ενεργητικού του χρηματοπιστωτικού ομίλου ταμειωτηρίων).

β) LBS Landesbausparkasse Baden-Württemberg [δραστηριότητες αποταμίευσης και δανειοδότησης για στεγαστικούς σκοπούς (Bausparkasse)].

γ) SV Sparkassen Versicherung Holding AG (ασφαλιστική εταιρεία).

(24) Κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης η LBBW θα καταργήσει συνολικά περίπου 2 500 από τις 10 000 σήμερα υφιστάμενες θέσεις εργασίας (πλήρους απασχόλησης) της βασικής τράπεζας. Τίθεται ως προϋπόθεση ότι η αναδιάρθρωση δεν θα μειώσει μόνο τα διοικητικά έξοδα αλλά θα σταθεροποιήσει και την κατάσταση των εσόδων καθότι η τράπεζα αποσύρεται από επισφαλείς επιχειρηματικούς κλάδους.

2.4. Οργανωτική δομή

(25) Στόχος της αναδιάρθρωσης είναι μια δομή επιχείρησης πιο απλή και με μεγαλύτερη διαφάνεια στην οποία θα πρέπει να δαπανώνται συνολικά λιγότεροι πόροι για τη διαχείριση της LBBW. Θα μειωθεί η απαίτηση διαχείρισης κινδύνων και χρηματοπιστωτικού ελέγχου καθώς η LBBW πρόκειται να αποσυρθεί από ολόκληρους επιχειρηματικούς υποτομείς

και σειρές προϊόντων, ενώ επίσης θα μειώσει την παρουσία της στο εξωτερικό και θα πωλήσει θυγατρικές εταιρείες και συμμετοχές της.

(26) Τα υφιστάμενα τμήματα της επιχείρησης συρρικνώθηκαν και οι υπηρεσίες προς τα ταμειωτήρια θα είναι πλέον με μεγαλύτερη σαφήνεια διαχωρισμένες από τα λοιπά επιχειρηματικά πεδία έτσι ώστε τα αποτελέσματα να μπορούν να καταγράφονται με μεγαλύτερη διαφάνεια. Τα στοιχεία ενεργητικού από τις υπό κατάργηση δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων θα μεταφερθούν σε μια αποκαλούμενη μονάδα εσωτερικής αναδιάρθρωσης (Internal Restructuring Unit) και θα υπόκεινται σε χωριστή διαχείριση.

2.5. Εταιρική διακυβέρνηση

(27) Η αναδιάρθρωση συνοδεύεται επίσης από σημαντικές αλλαγές της υφιστάμενης δομής εταιρικής διακυβέρνησης (Corporate-Governance) της τράπεζας. Καταρχάς, τροποποιείται η δημόσια αποστολή που καθορίζεται στον νόμο περί της ίδρυσης της Landesbank Baden-Württemberg προκειμένου να υπογραμμιστεί ότι η LBBW θα διεκπεραιώνει όλες τις δραστηριότητες βάσει τεχνικοοικονομικών κριτηρίων. Αυτή η βασική αρχή συμπεριλαμβάνεται επίσης στο καταστατικό της LBBW, στην επιχειρηματική πολιτική και στις εσωτερικές διαδικασίες της. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η LBBW διοικείται ως επιχείρηση του ιδιωτικού τομέα, ανεξαρτήτως του δημόσιου χαρακτήρα των ιδιοκτητών της, η LBBW μετατρέπεται από φορέα δημοσίου δικαίου σε ανώνυμη εταιρεία. Αυτή η τροποποίηση της νομικής μορφής θα πραγματοποιηθεί κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι η μετατροπή σε ανώνυμη εταιρεία θα έχει ολοκληρωθεί το αργότερο έως τον Δεκέμβριο 2013. Πέραν τούτου, εισάγονται σημαντικές πτυχές του προαιρετικού γερμανικού κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης έως το τέλος του 2010.

(28) Δεύτερον, οι λειτουργίες των οργάνων που ορίζει το καταστατικό, όπως είναι η γενική συνέλευση ή η συνέλευση των μετόχων, το εποπτικό συμβούλιο και το διοικητικό συμβούλιο, καθορίζονται εκ νέου προκειμένου να επιτευχθεί σαφέστερος επιμερισμός καθηκόντων και μεγαλύτερη διαφάνεια. Οι αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης ή της συνέλευσης των μετόχων θα περιοριστούν στα τυπικά καθήκοντα μιας γενικής συνέλευσης σύμφωνα με τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών, ιδίως στα δικαιώματα πληροφόρησης και στη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρήση των κερδών. Καταργούνται όλες οι περαιτέρω αρμοδιότητες οι οποίες καθιστούσαν εφικτή την απεριόριστη άσκηση επιρροής στη διοίκηση της επιχείρησης. Οι αρμοδιότητες επόπτευσης και επιτήρησης του διοικητικού συμβουλίου μεταβιβάζονται πλέον αποκλειστικά στο εποπτικό συμβούλιο. Η εξουσία του στην άσκηση επιρροής σε αποφάσεις της διοίκησης περιορίζονται στις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται παρέμβαση σύμφωνα με το γερμανικό εταιρικό δίκαιο ή τον νόμο σχετικά με το πιστωτικό σύστημα (KWG). Η εξουσία για ζητήματα καθημερινής, λειτουργικής διοίκησης ανήκει σαφώς στο διοικητικό συμβούλιο, γεγονός που μειώνει τις δυνατότητες απεριόριστης επιρροής των μετόχων ή των εκπροσώπων τους.

⁽⁹⁾ Ορισμένες άλλες πωλήσεις αφορούν άμεσα τις βασικές δραστηριότητες με μεσαίους εταιρικούς πελάτες, ιδιώτες πελάτες και θεσμικούς πελάτες, όπως για παράδειγμα οι ευρωπαϊκές θυγατρικές της LBBW [...] και LBBW Luxembourg, οι οποίες εξυπηρετούν κυρίως Γερμανούς πελάτες των βασικών αγορών της LBBW σε δραστηριότητες πέραν της αγοράς εσωτερικού.

[illegible]

- (32) Σύμφωνα με το βασικό σενάριο, το 2009 θα είναι ακόμη μια δύσκολη χρονιά και το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) θα συρρικνωθεί λόγω της συνεχιζόμενης χρηματοπιστωτικής κρίσης. Από το 2010 αναμένεται σταδιακή ανάκαμψη στον βαθμό που θα εξομαλυνθεί πλήρως η κατάσταση στις χρηματοαγορές και στην οικονομία. Η LBBW αναμένει ότι το ΑΕΠ της Γερμανίας το 2009 θα μειωθεί κατά 6,2 % και το 2010 θα αυξηθεί κατά 1 %. Εκτιμά επίσης ότι στη συνέχεια, και μέχρι το 2013, θα υπάρξει σταδιακή βελτίωση της αύξησης του ΑΕΠ στο 2,5 %. Σε ό,τι αφορά το ποσοστό ανεργίας για το 2010, υπολογίζεται ανώτατη τιμή 9,8 % και ακόμη υψηλότερο ποσοστό για το 2011 που στη συνέχεια θα υποχωρήσει στο 8,3 % το 2013. Η LBBW αναμένει επίσης ότι θα υπάρξει ελάχιστος, ελαφρώς αυξημένος πληθωρισμός ο οποίος θα υπολείπεται σαφώς των στόχων της ΕΚΤ. Παρά την επεκτατική νομισματική πολιτική των κεντρικών τραπεζών και τη μαζική εξάπλωση των ελλειμμάτων του προϋπολογισμού αναμένεται ότι ο πληθωρισμός στο πλαίσιο πραγματικής ανάπτυξης θα πέσει ελάχιστα κάτω του δυνητικού.
- (33) Βάσει των ως άνω παραδοχών, η LBBW αναμένει τις ακόλουθες επιπτώσεις στις βασικές δραστηριότητές της. Οι οικονομικές επιδόσεις στις υπηρεσίες προς ιδιώτες πελάτες που προσανατολίζονται στις συναλλαγές χρεογράφων θα συνεχίσουν να μειώνονται με μέτριο ρυθμό. Οι προμήθειες θα μειωθούν σημαντικά και πιθανόν δεν θα ανακάμψουν τόσο γρήγορα διότι οι ιδιώτες πελάτες θα επαναπροσανατολιστούν πιθανόν σε ασφαλέστερες μορφές επενδύσεων, κυρίως στις καταθέσεις. Αλλά και οι νέες νομοθετικές διατάξεις και η μεγαλύτερη διαφάνεια των προϊόντων θα αυξήσουν κατά πάσα πιθανότητα την πίεση για μείωση των περιθωρίων ασφαλείας. Σημαντικότερη συνεισφορά στο αποτέλεσμα αναμένεται, αντιθέτως, από τις δραστηριότητες εταιρικών πελατών, κυρίως των μεσαίων επιχειρήσεων. Η LBBW, δεδομένης της μερικής απόσυρσης εθνικών και διεθνών ανταγωνιστών, προσβλέπει επίσης σε ευκαιρίες ανάπτυξης του ρόλου της ως κύριας τράπεζας συναλλαγών (Hausbank) για τις μεσαίες επιχειρήσεις και αναμένει έως το 2010 αυξανόμενη ζήτηση. Η LBBW εκτιμά επίσης ότι οι οικονομικές επιδόσεις μέσω Cross-Selling, ιδίως μέσω της πώλησης μέσων κάλυψης κινδύνων (Hedging) για κινδύνους τόκων, νομισματικούς και βασικού εμπορεύματος θα βελτιωθούν περαιτέρω.
- (34) Σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες μεγάλων πελατών, η LBBW αναμένει μεσοπρόθεσμα αυξανόμενη πιστωτική ζήτηση καθώς και αυξανόμενη ζήτηση όχι μόνο για τα κλασικά προϊόντα ιδίων και εξωτερικών κεφαλαίων αλλά και για αναδιάρθρωσεις ισολογισμού. Οι δραστηριότητες χρηματοαγοράς της LBBW επωφελούνται επί του παρόντος από τα άνευ προηγουμένου αποτελέσματα και τους εξαιρετικά ελκυστικούς όρους χρηματοδότησης οι οποίοι προκύπτουν από τη διάθεση μεγαλύτερης ποσότητας χρημάτων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα έναντι ευνοϊκών όρων. Μεσοπρόθεσμα, η LBBW αναμένει ότι ο όγκος της αγοράς μετά την εξομάλυνση της ρευστότητας στις χρηματοαγορές και την οικονομική ανάπτυξη θα αρχίσει εκ νέου να αναπτύσσεται θετικά. Συγκεκριμένα, αναμένει μέτρια ανάπτυξη για δομημένα προϊόντα της κεφαλαιαγοράς και αυξημένη προσφυγή στην κεφαλαιαγορά.
- (35) Δεδομένων των προσδοκιών αυτών, πρέπει να μειωθεί η εξάρτηση της LBBW από καιροσκοπικές επιχειρηματικές δραστηριότητες και να αυξηθεί το ποσοστό σταθερότερων πηγών εισοδήματος. Οι κίνδυνοι της αγοράς πρέπει να περιοριστούν

και τα έσοδα από διαπραγματεύσεις προς ίδιο όφελος πρέπει να αντικατασταθούν από έσοδα από προμήθειες. Η μέχρι πρότινος υψηλή συγκέντρωση πιστωτικών κινδύνων έχει ήδη μειωθεί και πρόκειται να μειωθεί περαιτέρω.

- (36) Στο απαισιόδοξο σενάριο, στο οποίο τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού για τα έτη 2011, 2012 και 2013 εκτιμώνται κατά 10 % υψηλότερα σε σχέση με το βασικό σενάριο, τα ποσοστά βασικών ιδίων κεφαλαίων είναι σημαντικά χαμηλότερα σε σχέση με το ρεαλιστικό σενάριο. Ωστόσο, η τράπεζα θα εξακολουθούσε να πληροί τις απαιτήσεις των ρυθμιστικών αρχών σε ίδια κεφάλαια, διότι το ποσοστό βασικών ιδίων κεφαλαίων δεν θα έπεφτε σε καμία χρονική στιγμή κάτω του 7 % και το ελάχιστο συνολικό ποσοστό βασικών ιδίων κεφαλαίων κάθε έτους θα ανερχόταν στο 10 %. Για τον υπολογισμό των ζημιών που αναμένονται από τις δραστηριότητες εταιρικών πιστώσεων, η τράπεζα διενήργησε πρόσθετα τεστ προσομοίωσης κινδύνων, διότι το εν λόγω επιχειρηματικό πεδίο εξαιτίας του εξαγωγικού προσανατολισμού των πελατών θα μπορούσε να περιοριστεί στις βασικές αγορές των πελατών ιδίως δεδομένου του μαρasmus στο διεθνές εμπόριο. Μολονότι κάτι τέτοιο θα επιδείνωνε περαιτέρω τα ποσοστά βασικών ιδίων κεφαλαίων, η τράπεζα θα είχε ακόμη επαρκή κεφαλαιακή εφεδρεία.
- (37) Η LBBW διαθέτει διαφοροποιημένο συνδυασμό χρηματοδότησης. Χρηματοδοτείται κυρίως από i) ταμειυτήρια και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ii) ενυπόθηκες ομολογίες και άλλους τίτλους καθώς και iii) υποχρεώσεις των πελατών της. Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, η τράπεζα δεν θα υποβληθεί σε επείγουσα χρηματοδότηση. Ειδικότερα σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, η χρηματοδότηση από σταθερές κρατικά εγγυημένες αποσβέσεις οφειλών που ισχύουν έως το 2015, δεν θα προκαλέσουν κανένα κενό στη χρηματοδότηση, διότι καταργούνται τα υπόλογα στοιχεία ενεργητικού. Η τράπεζα διαθέτει σημαντική πηγή άντλησης στοιχείων ενεργητικού επιλέξιμων από την Κεντρική Τράπεζα στα οποία θα μπορούσε να προσφύγει σε περίπτωση δυσχερειών ρευστότητας. Συν τοις άλλοις, οι αναλύσεις και τα τεστ προσομοίωσης κινδύνων που διεξήχθησαν εσωτερικά για σκοπούς διαχείρισης ρευστότητας έδειξαν ότι η τράπεζα θα μπορούσε να αντιμετωπίσει περαιτέρω υποβάθμιση της πιστοληπτικής της ικανότητας, ακόμη και υπό αντίξοες συνθήκες, χωρίς προβλήματα ρευστότητας.

2.7. Οι δεσμεύσεις της Γερμανίας

- (38) Η Γερμανία διαβεβαίωσε ότι η LBBW θα υλοποιήσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης και κοινοποίησε τις ακόλουθες διαβεβαιώσεις (αναφορικά με τη μείωση του συνόλου ισολογισμού, του όγκου σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού και των εκποιήσεων) και δεσμεύσεις συμπεριφοράς:

«Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και η LBBW διαβεβαιώνουν διά του παρόντος τα ακόλουθα μέσα για την αναδιάρθρωση της LBBW:

[...]

3. Η LBBW δεσμεύεται να μειώσει τον όγκο του ενεργητικού του έτους 2008 (περ. 448 δισ. ευρώ, σύνολο ισολογισμού της 31.12.2008) κατά περίπου 182 δισ. ευρώ, ήτοι περίπου 41 %. Η κατάργηση των περίπου [125-135] δισ. ευρώ θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.

4. Η LBBW θα καταργήσει από τον όγκο των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού του έτους 2008 (περ. 178 δισ. ευρώ την 31.12.2008) περίπου [80-100] δισ. ευρώ, ήτοι περίπου [40-60] %. Η κατάργηση των περίπου [60-80] δισ. ευρώ θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.
5. Η LBBW δεσμεύεται να πωλήσει, εφόσον δεν το έχει ήδη πράξει, τις ακόλουθες συμμετοχές, έως το αργότερο στις καθορισμένες ημερομηνίες υπό τους βέλτιστους όρους. Επίσης, τα βασικά και καθοριστικά της αξίας στοιχεία του σημερινού επιχειρηματικού όγκου των συμμετοχών θα διατηρηθούν μέχρι την πώληση και θα διατεθούν προς πώληση.
 - α. Sachsen DV Betriebs- und Servicegesellschaft mbH (πωλήθηκε τον Αύγουστο 09)
 - β. quirin bank AG (πωλήθηκε τον Σεπτέμβριο 09)
 - γ. DekaBank Deutsche Girozentrale (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - δ. Lassarus Handels GmbH (προβλεπόμενη πώληση/εκαθάριση έως τέλος [...])
 - ε. LBBW Securities LLC (Broker/Dealer) (προβλεπόμενη πώληση/κλείσιμο έως τέλος [...])
 - στ. LBBW Luxemburg SA (προβλεπόμενη πώληση του [...] έως τέλος [...], εκκαθάριση του [...])
 - ζ. LRI Invest SA (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - η. LBBW Asset Management (Ireland) plc (προβλεπόμενη πώληση ή κλείσιμο έως τέλος [...])
 - θ. LBS Landesbausparkasse Baden-Württemberg[...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ι. SV Sparkassen Versicherung Holding AG (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ια. LBBW Immobilien GmbH (Wohnungsbestand) (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ιβ. [...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ιγ. [...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...]).
 - ιδ. [...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...]).
6. Η εκποίηση μιας εκ των συμμετοχών που αναφέρονται στο σημείο 5 μπορεί να αναβληθεί για [...] μήνες, το αργότερο όμως έως τις 31.12.2013, εάν η LBBW αποδείξει ότι τα επιδιωκόμενα από τη συναλλαγή έσοδα πώλησης υπολείπονται της λογιστικής αξίας της συμμετοχής στον χωριστό λογαριασμό της LBBW σύμφωνα με τον εμπορικό κώδικα ή ότι θα οδηγούσαν σε ζημιές στον ενοποιημένο λογαριασμό σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.
7. Η πλήρης και ορθή εκπλήρωση των δεσμεύσεων υπό το σημείο θα επιβλέπεται από επαρκώς εξειδικευμένο πραγματογνώμονα (*trustee*), κατά προτίμηση οικονομικό ελεγκτή, καθ' όλη τη διάρκεια και θα ελέγχεται ενδελεχώς. Ο πραγματογνώμονας θα διασφαλίζει επίσης ότι ο υπολογισμός της τιμής αγοράς προκύπτει βάσει οικονομικών κριτηρίων. Η LBBW προτείνει στην Επιτροπή εντός τριών μηνών μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης κατάλληλο ανεξάρτητο πραγματογνώμονα. Ο διορισμός του γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής. Η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει εξηγήσεις και διασφαηνίσεις από τον πραγματογνώμονα. Τα έξοδα αμοιβής του πραγματογνώμονα βαρύνουν την LBBW.
8. Σε περίπτωση που οι συμμετοχές που αναφέρονται υπό το σημείο δεν πωληθούν έως την εκάστοτε καθορισθείσα καταληκτική ημερομηνία, ακόμη και αν εξαντληθούν όλες οι διαθέσιμες δυνατότητες παράτασης της προθεσμίας, τότε μπορεί η Επιτροπή να διατάξει μέσω ειδικής απόφασης την πώληση της εκάστοτε συμμετοχής από έναν διαχειριστή εκποιήσεων (*divestiture trustee*). Τα έξοδα αμοιβής του διαχειριστή εκποίησης βαρύνουν την LBBW.
9. Η LBBW δεσμεύεται να κλείσει τις ακόλουθες αντιπροσωπείες το ταχύτερο δυνατόν, το αργότερο έως τις 31.12.2010:
 - α. Βαρκελώνη
 - β. Μαδρίτη
 - γ. Παρίσι
 - δ. Αμστερνταμ
 - ε. Μιλάνο
 - στ. Βουδαπέστη
 - ζ. Βαρσοβία
 - η. Πράγα
- Τα υποκαταστήματα στο Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη, τη Σιγκαπούρη και το Τόκιο μειώνονται σημαντικά σε μέγεθος.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και η LBBW διαβεβαιώνουν ότι η LBBW πρόκειται να τηρήσει τις ακόλουθες δεσμεύσεις συμπεριφοράς:

10. Η LBBW κατά την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, το αργότερο έως τις 31.12.2012, θα χρησιμοποιήσει κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης ή θα αποφύγει συμμετοχή στις ζημιές από κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης μόνον εφόσον υποχρεώνεται σε αυτό, ακόμη και χωρίς κάλυψη μέσω των αποθεματικών ή του ειδικού λογαριασμού σύμφωνα με το άρθρο 340 f/g του γερμανικού εμπορικού κώδικα (HGB).
11. Η LBBW δεν θα πραγματοποιήσει έως τις 31.12.2012 αγορές από χρηματοπιστωτικά ινστιτούτα που ανταγωνίζονται την ίδια. Άλλες δραστηριότητες συμμετοχών, οι οποίες πρέπει να ανήκουν στις αρχικές δραστηριότητες για πελάτες στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου της LBBW, παραμένουν εφικτές, εφόσον δεν επηρεάζουν τη βιωσιμότητα της τράπεζας.
12. Η LBBW θα συνδράμει τηρουμένων των οικονομικών αρχών και στο πλαίσιο του νέου επιχειρηματικού μοντέλου της LBBW σε μια γενικότερη ενοποίηση των Landesbank. Καθόσον εκκρεμεί έλεγχος συγχωνύσεων μεμονωμένων Landesbank για την LBBW, η LBBW θα καθοδηγείται από τις απαιτήσεις διασφάλισης της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ενοποιημένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και της διαρκούς ικανότητάς του για εύλογη ροή πιστώσεων στην πραγματική οικονομία. Για ενδεχόμενες αγορές/συγχωνύσεις στο πλαίσιο μιας πιθανής ενοποίησης μεταξύ Landesbank απαιτείται η έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
13. Η LBBW έως τις 31.12.2012 δεν θα προσφέρει στις αγορές στις οποίες διαθέτει σημαντικό μερίδιο αγοράς, ήτοι σε επιχειρηματικές δραστηριότητες που αφορούν μεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες πελάτες, ελκυστικότερες τιμές από τις πιο ελκυστικές τιμές που προσφέρουν οι 10 μεγαλύτεροι ανταγωνιστές της (βάσει μεριδίου αγοράς).
14. Η LBBW δεν θα χρησιμοποιήσει τα μέτρα ενίσχυσης ή τα προνόμια που προκύπτουν από αυτά για διαφημιστικούς σκοπούς σε βάρος των ανταγωνιστών της.
15. Η LBBW στο πλαίσιο της έκδοσης πιστώσεων και της επένδυσης κεφαλαίου θα λάβει υπόψη την πιστωτική ζήτηση στην οικονομία, ιδίως εκ μέρους των μεσαίων επιχειρήσεων, υπό όρους συνήθεις για την αγορά και εύλογους βάσει ρυθμιστικών αρχών/τραπεζικής οικονομίας.
16. Επιπροσθέτως, η LBBW θα ελέγξει τα εσωτερικά συστήματα κινήτρων ως προς την καταλληλότητά τους και θα μεριμνήσει ώστε να μην εκτίθενται σε υπερβολικούς

κινδύνους αλλά να προσανατολίζονται σε βιώσιμους και μακροπρόθεσμους επιχειρηματικούς στόχους και να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια.

17. Η LBBW θα αποκαταστήσει περαιτέρω τα συστήματα παρακολούθησης και επιτήρησης κινδύνων. Καθ' όλο αυτό το διάστημα θα διαχωρίσει ολόκληρο τον υποτομέα δραστηριοτήτων υποκατάστατων πιστώσεων από τα κύρια επιχειρηματικά πεδία της τράπεζας και θα τον οργανώσει υπό μια οργανωτικά και λειτουργικά χωριστή μονάδα εσωτερικής αναδιάρθρωσης [Internal Restructuring Unit (IRU)]. Η μονάδα αυτή θα διασφαλίζει τη χωριστή παρουσίαση, τη σύνταξη εκθέσεων και τη φορολόγηση των προς κατάργηση δραστηριοτήτων.
18. Η LBBW θα παρουσιάζει χωριστά τις δραστηριότητες σε ό,τι αφορά τα ταμειυτήρια από τις 31.12.2010.
19. Η LBBW θα ασκεί συνετή, σταθερή επιχειρηματική πολιτική προσανατολισμένη στην αρχή της βιωσιμότητας.
20. Η LBBW δεν θα εκμεταλλευτεί τα προνόμια ρευστότητας που παρουσιάζονται μέσω της επιλεξιμότητας της εγγυητικής δομής σύμφωνα με τα κριτήρια της ΕΚΤ.
21. Η LBBW καταβάλλει αναδρομικά, από τη χρονική στιγμή χορήγησης της εγγύησης, αρχικά ετήσια προμήθεια 6,25 % επί της αρχικής μείωσης της κεφαλαιακής απαίτησης. Η προμήθεια αυτή μειώνεται κατ' αναλογία προς τη μείωση του διαθέσιμου ποσού της εγγύησης. Η LBBW καταβάλλει πρόσδετη ετήσια προμήθεια 3,75 % επί του μερικού ποσού της εγγύησης για το χαρτοφυλάκιο τιτλοποίησης (χαρτοφυλάκιο ABS), που δεν υπερβαίνει τα 1,5 δισ. ευρώ. Δηλαδή, η LBBW θα καταβάλλει ολόκληρη την επιπρόσδετη αυτή προμήθεια δεδομένου ότι το ποσό εγγύησης που αντιστοιχεί στο χαρτοφυλάκιο τιτλοποίησης εξακολουθεί να ανέρχεται σε τουλάχιστον 1,5 δισ. ευρώ. Εάν το ποσό εγγύησης μειωθεί κάτω από 1,5 δισ. ευρώ, θα πρέπει να καταβάλλεται προμήθεια 3,75 % επί του οφειλόμενου ποσού εγγύησης.

Δεσμεύσεις σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση:

22. Το υφιστάμενο διοικητικό συμβούλιο θα μετατραπεί σε ανεξάρτητο εποπτικό συμβούλιο σύμφωνα με το υπόδειγμα του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης.
 - α. Οι αρμοδιότητες επίτευξης και επιτήρησης διαβιβάζονται αποκλειστικά στο εποπτικό συμβούλιο και δεν επιμερίζονται πλέον σε δύο όργανα (συνέλευση εταίρων και διοικητικό συμβούλιο). Για επιχειρηματικά πεδία καθοριστικής σημασίας διατηρούνται οι συνήθεις επιφυλάξεις έγκρισης από το εποπτικό συμβούλιο.

β. Το διοικητικό συμβούλιο της LBBW είναι στα καθημερινά και επιχειρησιακά καθήκοντα διοίκησης ανεξάρτητο και υπόλογο μόνο στην επιχείρηση. Αποκλείονται υποδείξεις, είτε αυτές προέρχονται από το εποπτικό συμβούλιο είτε από τη συνέλευση μετόχων ή τη γενική συνέλευση.

γ. Η υφιστάμενη συνέλευση εταίρων μετατρέπεται σε γενική συνέλευση ή συνέλευση των μετόχων. Οι αρμοδιότητες της περιορίζονται στα συνήδη καθήκοντα μιας γενικής συνέλευσης σύμφωνα με τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών (π.χ. λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρήση κερδών, σύναψη συμβάσεων επιχείρησης, αποφάσεις περί ρευστοποίησης κ.λπ.).

δ. Όλα τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου θα διαδέχονται τα απαραίτητα προσόντα που προβλέπονται στην τελική έκδοση της οδηγίας περί κεφαλαιακών απαιτήσεων⁽¹⁰⁾/άρθρο 36, παράγραφος 3, σ. 1 KWG. Τα μέλη κρίνονται ως κατάλληλα εφόσον είναι αξιόπιστα και διαθέτουν τις απαραίτητες επαγγελματικές γνώσεις για τη διεκπεραίωση των ελέγχων καθώς και για την αξιολόγηση και την επιτήρηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της LBBW.

ε. Ο αριθμός των μελών του εποπτικού συμβουλίου μειώνεται σε 21.

ζ. Το ήμισυ των θέσεων που αντιστοιχούν στους μετόχους καλύπτεται από έμπειρους εξωτερικούς συνεργάτες.

στ. Κατά την περίοδο αναδιάρθρωσης, ήτοι με την εισαγωγή των στοιχείων εταιρικής διακυβέρνησης έως την ολοκλήρωση της αλλαγής νομικής μορφής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα υπό το σημείο 24 (κάτωθι), το 2013 το προεδρείο του εποπτικού συμβουλίου θα συνίσταται σε ένα πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με το σημείο, στοιχείο 0 (ανωτέρω), ανήκει στο εποπτικό συμβούλιο. Στη συνέχεια, ακολουθεί ο διορισμός σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη γερμανική ή ευρωπαϊκή νομοθεσία διαδικασίες περί ανωνύμων εταιρειών.

23. Επιτροπές

σ. Επιτροπή κινδύνων

Η υφιστάμενη επιτροπή πιστώσεων μετατρέπεται σε τυπική επιτροπή κινδύνων η οποία δεν έχει ως μοναδική αρμοδιότητα την έγκριση αποφάσεων χορήγησης πιστώσεων βάσει των διατάξεων αρμοδιοτήτων

αλλά ασχολείται επίσης εντατικά με σοβαρά θέματα διαχείρισης κινδύνων. Τη θέση προέδρου της επιτροπής καταλαμβάνει ένα μέλος του εποπτικού συμβουλίου με αντίστοιχη τεχνογνωσία στον τραπεζικό τομέα.

β. Επιτροπή ελέγχου/ισολογισμού

Επικεφαλής της επιτροπής ελέγχου είναι ένα μέλος του εποπτικού συμβουλίου το οποίο διαθέτει ιδιαίτερη εμπειρία στη λογιστική τραπεζών.

γ. Προεδρεύουσα επιτροπή (επιτροπή προσωπικού και διορισμών)

Για θέματα προσωπικού συστήνεται μια προεδρεύουσα επιτροπή οι εκπρόσωποι μετόχων της οποίας συνθέτουν ταυτόχρονα και την επιτροπή διορισμών που κοινοποιεί στη συνέλευση των μετόχων ή στη γενική συνέλευση κατάλληλους υποψηφίους για την κάλυψη θέσεων στο εποπτικό συμβούλιο.

24. Αλλαγή νομικής μορφής: όλα τα σημαντικά ειδικά στοιχεία διακυβέρνησης (περιγραφόμενα υπό τα σημεία και 23) μιας SE/ανώνυμης εταιρείας πρέπει να εισαχθούν άμεσα, το αργότερο έως τις 31.12.2010. Με διάρκεια ισχύος το αργότερο έως τις 31.12.2013, η LBBW μετατρέπεται σε SE/ανώνυμη εταιρεία, όπου πέραν της καθοριστικής εισαγωγής των ειδικών στοιχείων διακυβέρνησης έως το τέλος 2010 πρέπει να προετοιμαστούν οι προσαρμογές για την αλλαγή της νομικής μορφής όπως προβλέπει το καταστατικό, όλα δε τα παραπάνω να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο έως τις 31.12.2013.

25. Διασφάλιση της διοίκησης της επιχείρησης βάσει τεχνικοοικονομικών κριτηρίων

α. Ζητήματα αλληλεπικάλυψης

Στον νόμο για την Landesbank Baden-Württemberg (Landesbankgesetz – LBWG) πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Landesbank θα πρέπει να διεκπεραιώνονται σύμφωνα με οικονομικές βασικές αρχές και να λαμβάνονται επίσης υπόψη τα κύρια καθήκοντα της Landesbank.

β. Ζητήματα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

Διασφαλίζεται ότι οι νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες υπολογίζονται βάσει τόκων αναφοράς οι οποίοι δεν εμπεριέχουν στοιχεία στρέβλωσης λόγω οφειλών βάσει "υποχρέωσης του εγγυητή".

⁽¹⁰⁾ EE L 177 της 20.6.2006, σ. 1. Οδηγία 2009/111/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ, 2006/49/ΕΚ και 2007/64/ΕΚ όσον αφορά τράπεζες συνδεδεμένες με κεντρικούς οργανισμούς, ορισμένα στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, τις εποπτικές ρυθμίσεις και τη διαχείριση κρίσεων (EE L 302 της 17.11.2009, σ. 97).

γ. Συμπεριφορά προς τους μετόχους

Αναφορικά προς τους μετόχους, θα πρέπει να ισχύει μεταξύ μιας εταιρείας κεφαλαίου και των μετόχων της η τυπική αρχή των ίσων αποστάσεων (*arms-length*). Τα περιουσιακά στοιχεία κατανέμονται στους μετόχους μόνον υπό μορφή κερδών ισολογισμού και εσόδων εκκαθάρισης.

26. Επιδίωξη συνήθους για τον κλάδο απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (Return on Equity): Η LBBW επιδιώκει, σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, μεσοπρόθεσμα (ήτοι μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης το 2013) και μελλοντικά, ελάχιστη απόδοση ιδίων κεφαλαίων [10-12] % προ φόρων, σε κατοχή ιδίων κεφαλαίων σύμφωνη προς το προφίλ κινδύνου.

Λοιπές δεσμεύσεις

27. Μέχρι και το 2013 η Γερμανία θα αποστέλλει ετησίως στην Επιτροπή έκθεση προόδου. Η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει περίληψη σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται κατά την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης καθώς και τις λεπτομέρειες σχετικά με όλες τις πωλήσεις συμμετοχών και το κλείσιμο θυγατρικών, υποκαταστημάτων και εγκαταστάσεων σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Θα αναγράφεται η ημερομηνία πώλησης ή κλεισίματος, η λογιστική τιμή που ίσχυε στις 31.12.2008, η τιμή αγοράς και το σύνολο των κερδών και των ζημιών που προέκυψαν σε σχέση με την πώληση ή το κλείσιμο. Η έκθεση θα κοινοποιείται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών της LBBW από το διοικητικό συμβούλιο ή/και το εποπτικό συμβούλιο της LBBW, το αργότερο όμως μέχρι την 31η Μαΐου κάθε έτους»⁽¹⁾.

3. Η ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

- (39) Η Γερμανία ζητεί την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η Γερμανία δεν αμφισβητεί ότι τα μέτρα συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Ωστόσο, υποστηρίζει ότι κατόπιν της επιτυχούς προσαρμογής της προμήθειας για το μέτρο αρωγής και κατόπιν της ανάληψης δεσμεύσεων, τα εν λόγω μέτρα αποτελούν ενισχύσεις αναδιάρθρωσης συμβατές με την κοινή αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.

4. ΛΟΓΟΙ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- (40) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες για το αν το αρχικό μέτρο συμβιβάζεται με την ανακοίνωση σχετικά με την αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων (*impaired assets*) στον κοινωτικό τραπεζικό τομέα⁽²⁾ (στο εξής «ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών»), ιδίως σε ό,τι αφορά την εκτίμηση αξίας και τον επιμερισμό των βαρών. Ωστόσο, η Επιτροπή έκρινε ότι πληρούνταν οι απαιτήσεις της ανακοίνωσης περί

απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων σχετικά με τον καθορισμό των επιλέξιμων περιουσιακών στοιχείων για μέτρα αρωγής, τη μορφή διαχείρισης των περιουσιακών στοιχείων, τη διαφάνεια και τη δημοσίευση, καθώς και την προμήθεια εγγύησης.

- (41) Οι αμφιβολίες της Επιτροπής σχετικά με την εκτίμηση αξίας αφορούσαν τις μεθόδους που εφάρμοσαν και τις παραδοχές που έδωσαν οι εμπειρογνώμονες της LBBW ως βάση για τον υπολογισμό της πραγματικής οικονομικής αξίας των χαρτοφυλακίων, τις οποίες η Επιτροπή κρίνει ως μη επαρκώς προσεκτικές. Κυρίως οι παραδοχές σε σχέση με τις πιθανότητες ζημιών, τα ποσοστά εσόδων από τις διάφορες δραστηριότητες, την εξέλιξη στις τιμές ακινήτων σε ορισμένες αγορές και τις συσχετίσεις, δεν ήταν επαρκώς συντηρητικές κατά την άποψη της Επιτροπής. Επιπλέον, το χαρτοφυλάκιο ABS δεν ήταν πλήρως εξασφαλισμένο.

- (42) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με τον επιμερισμό των βαρών (συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας), διότι οιαδήποτε διόρθωση της πραγματικής οικονομικής αξίας θα επέφερε άμεσες επιπτώσεις στην εκτίμηση της αξίας της προμήθειας εγγύησης.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

5.1. Ύπαρξη ενίσχυσης

- (43) Όπως ορίζεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, «οι ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές».

- (44) Η Επιτροπή έχει ήδη διαπιστώσει στην απόφαση κίνησης διαδικασίας ότι η ανακεφαλαιοποίηση της LBBW και το μέτρο αρωγής συνιστούν κρατικές ενισχύσεις. Το στοιχείο ενίσχυσης της εισφοράς κεφαλαίου ανέρχεται σε 5 δισ. ευρώ. Το ποσό ενίσχυσης στην περίπτωση του μέτρου αρωγής αντιστοιχεί, σύμφωνα με την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, στη διαφορά μεταξύ της αξίας μεταβίβασης των περιουσιακών στοιχείων και της αγοραίας τιμής. Η αξία μεταβίβασης αντιστοιχεί στην ονομαστική αξία του χαρτοφυλακίου μείον τις πρωτεύουσες ζημιές (*First Loss*). Λαμβάνοντας ως βάση μια αγοραία αξία ύψους 18,143 δισ. ευρώ (10,137 δισ. ευρώ και 8,006 δισ. ευρώ) και μια οικονομική αξία ύψους 27,915 δισ. ευρώ (15,635 δισ. ευρώ και 12,280 δισ. ευρώ) προκύπτει για το μέτρο αρωγής συνολικό ποσό ενίσχυσης ύψους 9,772 δισ. ευρώ.

- (45) Το ποσό ενίσχυσης για αμφότερα τα μέτρα ανέρχεται σε περίπου 14,8 δισ. ευρώ, ήτοι σε περισσότερο από 9 % των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού της LBBW.

⁽¹⁾ Πηγή: Επιστολή Γερμανίας από 3ης Δεκεμβρίου 2009.

⁽²⁾ ΕΕ C 72 της 26.3.2009, σ. 1.

5.2. Συμβιβάσιμος χαρακτήρας των ενισχύσεων

5.2.1. Εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ

- (46) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή μπορεί να θεωρήσει συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά ενίσχυση που χορηγείται με σκοπό την «άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας κράτους μέλους». Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι εξακολουθεί να υφίσταται ο κίνδυνος σοβαρής διαταραχής της οικονομίας στη Γερμανία και ότι τα μέτρα υποστήριξης των τραπεζών ενδείκνυνται για την αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού. Οι ενισχύσεις πρέπει ως εκ τούτου να ελεγχθούν σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο β) της ΣΛΕΕ.

- (47) Αμφότερα τα μέτρα εγκρίθηκαν για ορισμένο χρόνο βάσει της απόφασης κίνησης διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και των σχετικών ανακοινώσεων της Επιτροπής (ανακοίνωση σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα που λήφθηκαν για τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς στο πλαίσιο της τρέχουσας παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης⁽¹³⁾ («ανακοίνωση περί τραπεζών»), ανακοίνωση σχετικά με την ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών [1] στο πλαίσιο της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης: περιορισμός των ενισχύσεων στο ελάχιστο απαραίτητο και διασφάλισης έναντι αδικαιολόγητων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού⁽¹⁴⁾ («ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης»), ανακοίνωση σχετικά με την αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων στον κοινοτικό τραπεζικό τομέα⁽¹⁵⁾ («ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων») και ανακοίνωση σχετικά με την αποκατάσταση της βιωσιμότητας και την αξιολόγηση των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων⁽¹⁶⁾ («ανακοίνωση περί μέτρων αναδιάρθρωσης»). Επειδή, ωστόσο, η Επιτροπή διατηρούσε αμφιβολίες για το μέτρο αρωγής στο πλαίσιο του δικαίου περί ανταγωνισμού, κίνησε διαδικασία έρευνας. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή οφείλει στο τρέχον στάδιο της έρευνας να ελέγξει καταρχάς εάν υφίστανται αμφιβολίες για το μέτρο αρωγής στο πλαίσιο του δικαίου περί ανταγωνισμού και, δεύτερον, εάν η παράτασή της για ορισμένο χρόνο εγκριθείσας ενίσχυσης συνιστά ενίσχυση αναδιάρθρωσης συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά.

5.2.2. Συμβιβάσιμος χαρακτήρας των ενισχύσεων με την κοινή αγορά

- (48) Η Επιτροπή ελέγχει τα μέτρα αρωγής σύμφωνα με το άρθρο 107, παράγραφος 3, στοιχείο β) της ΣΛΕΕ και την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων⁽¹⁷⁾. Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων πρόκειται για μέτρα που απαλλάσσουν τη

δικαιούχο τράπεζα (ή της παρέχουν κατάλληλη αντιστάθμιση) από την ανάγκη είτε να καταχωρίσει ζημία είτε να συστήσει αποθεματικά για πιθανή ζημία όσον αφορά τα απομειωμένα περιουσιακά στοιχεία που κατέχει ή/και ελευθερώνουν για άλλες ίδια κεφάλαια, τα οποία πρέπει να ελεγχθούν βάσει ειδικών κριτηρίων ως προς το συμβιβάσιμο με την κοινή αγορά. Ο έλεγχος αυτός διενεργείται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων: (i) επιλεξιμότητα των περιουσιακών στοιχείων, (ii) διαφάνεια και δημοσιοποίηση, (iii) διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων, (iv) καταλληλότητα και συνοχή της μεθόδου εκτίμησης αξίας, (v) καταλληλότητα της προμήθειας και επιμερισμός βαρών και, (vi) αναγκαιότητα ελέγχου του προς υποβολή σχεδίου αναδιάρθρωσης από την Επιτροπή.

- (49) Στην απόφαση κίνησης διαδικασίας η Επιτροπή διαπίστωσε ότι το μέτρο αρωγής υπέρ της LBBW -ανεξαρτήτως των κριτηρίων για τη μέθοδο εκτίμησης αξίας και τον επιμερισμό βαρών, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας- πληροί όλα τα ως άνω κριτήρια. Η Γερμανία, ωστόσο, ήταν σε θέση να διασκεδάσει τις αμφιβολίες αυτές μέσω της υποβολής διαφόρων τροποποιητικών προτάσεων.

Αξιολόγηση

- (50) Στο πλαίσιο της έρευνας η Επιτροπή αξιολόγησε το χαρτοφυλάκιο με την υποστήριξη εσωτερικών και εξωτερικών εμπειρογνομώνων της. Η πραγματική οικονομική αξία του χαρτοφυλακίου ABS ανέρχεται σε [14-15] δισ. ευρώ και είναι άρα κατά [1-2] δισ. ευρώ χαμηλότερη της αξίας που όρισε η LBBW. Σε αυτήν αντιστοιχούσε η πραγματική οικονομική αξία του χαρτοφυλακίου SEALINK. Συνεπώς, οι αμφιβολίες της Επιτροπής αναφορικά με την εκτίμηση των επιλέξιμων περιουσιακών στοιχείων επιβεβαιώθηκαν.
- (51) Κατά τον έλεγχο διαφόρων μέτρων αρωγής έχουν κοινοποιηθεί στην Επιτροπή διάφορες μέθοδοι που χρησιμοποιούν οι ενδιαφερόμενες τράπεζες για τον υπολογισμό της πραγματικής οικονομικής αξίας ενός χαρτοφυλακίου. Στην περίπτωση δομημένων πιστωτικών προϊόντων υπάρχει η δυνατότητα (την οποία επέλεξε και η LBBW) να υποβληθούν σε προσομοίωση οι παραδοχές ως προς τις πιθανότητες ζημίας, τις συσχετίσεις και τις πιστωτικές ζημιές για τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν τη βάση υπολογισμού.

- (52) Ως προς τον έλεγχο του ζητήματος εάν οι παραδοχές ήταν επαρκώς προσεκτικές, η Επιτροπή προσανατολίστηκε σε άλλες περιπτώσεις, ιδίως στο χαρτοφυλάκιο SEALINK της LBBW και σε έρευνες τρίτων. Τέθηκαν ως βάση διαφορετικές παραδοχές ανά κατηγορία στοιχείων ενεργητικού. Προκειμένου να διαπιστώσει πώς θα επιδρούσαν οι παραδοχές αυτές στο χαρτοφυλάκιο ABS, η Επιτροπή ζήτησε από τους εμπειρογνώμονες της LBBW να αξιολογήσουν ένα κατ' όγκο σταθμισμένο τυχαίο δείγμα με 40 θέσεις, καθώς και τις πέντε μεγαλύτερες θέσεις επίσης βάσει των παραδοχών αυτών.

⁽¹³⁾ EE C 270 της 25.10.2008, σ. 8.

⁽¹⁴⁾ EE C 10 της 15.1.2009, σ. 2.

⁽¹⁵⁾ EE C 72 της 26.3.2009, σ. 1.

⁽¹⁶⁾ EE C 195 της 19.8.2009, σ. 9.

⁽¹⁷⁾ Η εν λόγω ανακοίνωση εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην απόφαση της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2009, στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης C 9/09, *Dexia* (δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη).

(53) Ως αποτέλεσμα της δομής-καταρράκτη των δομημένων τμημάτων πίστωσης η εφαρμογή των παραδοχών προσομοίωσης κατέληξε σε πολύ διαφορετικά αποτελέσματα. Σε ορισμένες κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού, όπως π.χ. σε μη συμβατές πιστώσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα τμήματα χαρτοφυλακίου ήταν ιδιαίτερα ανθεκτικά. Η πραγματική οικονομική τους αξία, ακόμη και σε περιπτώσεις υιοθέτησης προσεκτικών παραδοχών, βρισκόταν πολύ κοντά στον δείκτη της αγοράς, παρόλο που η αγοραία τιμή είναι κατά κανόνα χαμηλότερη της ονομαστικής αξίας. Τελείως διαφορετική ήταν η αντίδραση στα τμήματα ορισμένων εμπορικών υποθηκευμένων χρεογράφων (Commercial Mortgage-Backed Securities) και εμπορικών υποθηκευμένων ομολόγων (Commercial Mortgage Obligations). Στις συγκεκριμένες κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού οι μεγαλύτερες αποκλίσεις δεν εμφανίστηκαν μόνο μεταξύ των δύο χαρτοφυλακίων LBBW, αλλά και σε σχέση με άλλες περιπτώσεις. Κατά συνέπεια, από την αξιολόγηση του δείγματος βάσει των νέων αυτών προσεκτικών παραδοχών προέκυψε, για συνολική ονομαστική αξία δείγματος ύψους 1 559 εκατ. ευρώ, διαφορά ύψους 143 εκατ. ευρώ έναντι της τιμής που υπολόγισαν οι εμπεριγνώμονες της LBBW στο μοντέλο βασικού σεναρίου.

(54) Η Επιτροπή εκτίμησε τις πιθανές επιπτώσεις στο συνολικό χαρτοφυλάκιο μέσω αναγωγής. Έλαβε υπόψη διάφορα ποιοτικά χαρακτηριστικά του δείγματος προκειμένου να αποφύγει εσφαλμένη ενίσχυση ορισμένων αποτελεσμάτων. Βάσει των υπολογισμών, ανάλογα με τη μέθοδο αναγωγής και τον διορθωτικό παράγοντα, οι αναμενόμενες ζημιές θα κυμαίνονταν μεταξύ 2,9 δισ. ευρώ και 4,3 δισ. ευρώ.

(55) Εξαιρώντας ορισμένα ειδικά χαρακτηριστικά του χαρτοφυλακίου, τα οποία θα μπορούσαν να έχουν αδικαιολόγητα αρνητικές επιδράσεις σε επίπεδο χαρτοφυλακίου, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ακόμη και στον πιο ισορροπημένο έλεγχο οι αναμενόμενες ζημιές για το συνολικό χαρτοφυλάκιο ανέρχονται στα [3-4] δισ. ευρώ. Η πραγματική οικονομική αξία εκτιμάται συνεπώς στα [14-15] δισ. ευρώ, ήτοι [1-2] δισ. ευρώ χαμηλότερα σε σχέση με την κοινοποίηση.

Επιμερισμός βαρών

(56) Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, οι τράπεζες πρέπει να αναλάβουν από μόνες τους στον μέγιστο βαθμό τα έξοδα που συνδέονται με τα απομειωμένα στοιχεία ενεργητικού. Για τον λόγο αυτό, τα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να μεταβιβαστούν σε τιμή η οποία να αντιστοιχεί στην πραγματική οικονομική αξία ή να είναι χαμηλότερη. Για τον σκοπό αυτό, πρέπει αρχικά να υπάρχει απόσβεση επί της πραγματικής οικονομικής αξίας ή, σε περίπτωση εγγύησης, να υπάρχει ρήτρα πρωτεύουσας ζημίας σύμφωνα με την οποία οι πρωτεύουσες ζημιές που πρέπει να αναλάβει η δικαιούχος τράπεζα αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ λογιστικής αξίας και πραγματικής οικονομικής αξίας.

(57) Στην παρούσα υπόθεση ενίσχυσης το μέτρο αρωγής χορηγήθηκε χωρίς προηγούμενη απόσβεση επί της πραγματικής οικονομικής αξίας του χαρτοφυλακίου ABS. Ωστόσο, για τη

χορήγηση του αιτηθέντος επιμερισμού βαρών η LBBW δέχτηκε να αναλάβει πρωτεύουσα ευθύνη κινδύνου (κίνδυνος πρωτεύουσας ζημίας (First Loss)) η οποία καλύπτει τις πρωτεύουσες ζημιές του εγγυητικού χαρτοφυλακίου σε συνολικό ύψος 1,9 δισ. ευρώ. Εν τω μεταξύ, το ποσό αυτό αποσβέστηκε στο σύνολό του.

(58) Καθώς η Επιτροπή προέβη σε διόρθωση της πραγματικής οικονομικής αξίας του χαρτοφυλακίου ABS σε ποσό κατά [1-2] δισ. ευρώ χαμηλότερο σε σχέση με την αρχική εκτίμηση των τραπεζών, οι αναμενόμενες ζημιές στο χαρτοφυλάκιο ABS δεν απορροφώνται εκ των προτέρων μέσω απόσβεσης ή επαρκώς υψηλής ανάληψης κινδύνου πρωτεύουσας ζημίας (First Loss). Για τον λόγο αυτό, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμβατότητα των μέτρων με τις διατάξεις για κρατικές ενισχύσεις υπό την έννοια της ανακοίνωσης περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων, πρέπει να υπάρξει πρόσθετη απόσβεση η οποία θα λαμβάνει υπόψη την υποχώρηση της πραγματικής οικονομικής αξίας, ενώ σε περίπτωση εγγύησης για περιουσιακά στοιχεία πρέπει να υπάρξει διόρθωση της «αξίας μεταβίβασης» (δηλαδή αύξηση της ίδιας συμμετοχής) επί της πραγματικής οικονομικής αξίας. Στην προκειμένη περίπτωση μια τέτοια απόσβεση δεν θα ήταν εφικτή χωρίς να αλλάξει η δομή της συναλλαγής, διότι τα δομημένα χρεόγραφα προστατεύονται από ενδεχόμενες ζημιές μέσω του μέτρου αρωγής.

(59) Κατά συνέπεια, η αξία μεταβίβασης είναι υψηλότερη της πραγματικής οικονομικής αξίας. Σε περίπτωση ανάληψης κινδύνου άνω της πραγματικής οικονομικής αξίας, δεν πληρείται το κριτήριο πλήρους εκ των προτέρων επιμερισμού βαρών που προβλέπεται στην ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων. Συνεπώς, το στοιχείο ενίσχυσης στο μέτρο αρωγής είναι αντίστοιχα υψηλότερο και μπορεί να εγκριθεί μόνο εφόσον το μέτρο περιέχει διατάξεις οι οποίες επιτρέπουν τη μεταγενέστερη επιστροφή των πρόσθετων αυτών ενισχύσεων (π.χ. μέσω ενός μηχανισμού ανάκτησης («Claw-back»)), ή προβλέπουν την πλήρη αναδιάρθρωση (πρβλ αιτιολογική σκέψη 41 και παράγραφο 5.2 της ανακοίνωσης περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων).

(60) Στην περίπτωση του μηχανισμού ανάκτησης η δικαιούχος τράπεζα αποπληρώνει το πλεονέκτημα της υψηλότερης ανάληψης κινδύνου αργότερα, δηλαδή θα πρέπει να αποπληρώσει το συνολικό ποσό που εξασφαλίζει η εγγύηση και το οποίο υπερβαίνει την πραγματική οικονομική αξία. Εάν δεν είναι εφικτή η πλήρης επιστροφή, πρέπει να προβλέπονται επαρκή αντισταθμιστικά μέτρα (ρήτρα ανάκτησης).

(61) Στην περίπτωση εγγύησης, η επιστροφή μπορεί να επιτευχθεί μέσω εύλογης προμήθειας για το ποσό που υπερβαίνει την πραγματική οικονομική αξία. Στην προκειμένη περίπτωση, για εγγύηση του ποσού των 1,5 δισ. ευρώ καταβάλλεται ετήσια προμήθεια 10 %. Η προμήθεια αυτή καλύπτει τόσο το πλεονέκτημα που προκύπτει από τη μείωση της κεφαλαιακής απαίτησης για τα εξασφαλισμένα 1,5 δισ. ευρώ (σημερινή προμήθεια 6,25 %) καθώς και την αύξηση κατά 3,75 % (έτσι ώστε να προκύπτει το συνολικό ποσό των 56,25 εκατ. ευρώ ετησίως) ⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Η αποπληρωμή δεν διγεται ακόμη και κατόπιν μονομερούς καταγγελίας, σε περίπτωση που η εγγύηση μειωθεί σε ποσό κάτω των 1,5 δισ. ευρώ. Σε αυτήν την περίπτωση, η LBBW πρέπει να αναλάβει όλες τις υπολοιπές ζημιές.

(62) Εκ πρώτης όψεως, η αύξηση αυτή φαίνεται ενδεχομένως μικρή. Ωστόσο, πρέπει κανείς να αναλογιστεί ότι -όπως έχει ήδη υπογραμμιστεί- στην περίπτωση μελλοντικών ζημιών η εγγύηση ενεργοποιείται εφόσον έχει ήδη απορροφηθεί η πρωτεύουσα ανάληψη κινδύνου ύψους 1,9 δισ. ευρώ. Είναι λοιπόν ελάχιστες οι πιθανότητες ενεργοποίησης της εγγύησης προτού το ομόσπονδο κράτος Baden-Württemberg, ως φορέας χορήγησης της κρατικής ενίσχυσης, συστήσει επαρκή αποθέματα για ανάλογες πληρωμές μέσω των ποσών που θα καταβάλει η LBBW⁽¹⁹⁾. Επειδή δεν είναι σαφές πότε θα προκύψουν οι ζημιές που αναμένει η Επιτροπή, οι πληρωμές τελών ενδέχεται να επαρκούν στο σύνολό τους για την κάλυψη όλων των ζημιών. Η αύξηση της προμήθειας συντελεί συνεπώς στη διάψευση των αρχικών αμφιβολιών της Επιτροπής σε σχέση με τον επιμερισμό βαρών. Επιπλέον, το μέγεθος και το εύρος της αναδιάρθρωσης στην οποία δεσμεύτηκε η τράπεζα καθώς και τα αντισταθμιστικά μέτρα εξισορροπούν πιθανά ελλείμματα της προβλεπόμενης αποπληρωμής. Ως εκ τούτου, οι αμφιβολίες της Επιτροπής σε σχέση με τον ορθό επιμερισμό βαρών στο σημείο αυτό διαψεύστηκαν.

(63) Καθότι επαληθεύτηκε η πραγματική οικονομική αξία του χαρτοφυλακίου SEALINK, δεν απαιτούνται για το τμήμα αυτό περαιτέρω προσαρμογές.

Προμήθεια

(64) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η προμήθεια που θα καταβάλει η δικαιούχος τράπεζα λαμβάνει επαρκώς υπόψη τον κίνδυνο πιθανών ζημιών, ο οποίος υπερβαίνει τον κίνδυνο που προκύπτει στην πραγματική οικονομική αξία σύμφωνα με την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων. Η προμήθεια υπολογίστηκε βάσει του επιτοκίου που θα λαμβανόταν υπόψη για μια αντίστοιχη ανακεφαλαιοποίηση, όπου σύμφωνα με την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων χρησιμοποιήθηκε ως μέτρο σύγκρισης η μείωση απαίτησης ιδίων κεφαλαίων.

(65) Λαμβάνοντας υπόψη τη μείωση απαίτησης ιδίων κεφαλαίων, η προμήθεια θα πρέπει ωστόσο να μειωθεί κατά 0,75 %, στο 6,25 % ετησίως. Τα ίδια κεφάλαια που προβλέπονται από τις ρυθμιστικές διατάξεις πρέπει να αποτελούνται κατά 50 % τουλάχιστον από βασικά ίδια κεφάλαια (Tier-1). Σύμφωνα με τις σημερινές νομοθετικές διατάξεις⁽²⁰⁾, τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier-2) δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 100 % των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier-1). Αυτό σημαίνει ότι το ίδιο κεφάλαιο μπορεί να αποτελείται κατά 50 % από κεφάλαια Tier-1 και κατά 50 % από κεφάλαια Tier-2 έτσι ώστε να πληρούνται οι νομοθετικές απαιτήσεις αφού σύμφωνα με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 20ής Νοεμβρίου 2008 σχετικά με μέτρα ανακεφαλαιοποίησης, όταν μεταξύ της τιμής για κεφάλαια Tier-1 και

κεφάλαια Tier-2 υπάρχει διαφορά της τάξεως του 1,5 %, κρίνεται εύλογη η μείωση κατά 150 μονάδες βάσης⁽²¹⁾. Εάν σύμφωνα με την ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης κρίνεται ως κατάλληλη προμήθεια για κεφάλαιο Tier-1 το 7 % χωρίς ταμειακή διευκόλυνση, τότε η προμήθεια για το κεφάλαιο Tier-2 πρέπει να είναι 5,5 %. Ο μέσος όρος των δύο ποσοστών είναι 6,25 %.

(66) Βάσει των προαναφερόμενων ισχυρισμών, η ετήσια προμήθεια που πρέπει να καταβάλει η LBBW για κεφαλαιακή διευκόλυνση ύψους 4,476 δισ. ευρώ είναι 6,25 % που αντιστοιχεί στο ποσό των 279,75 εκατ. ευρώ ετησίως. Σε συνδυασμό με το ποσό αποπληρωμής ύψους 56,24 εκατ. ευρώ, προκύπτει ποσό προμήθειας ύψους 336 εκατ. ευρώ ετησίως, το οποίο είναι αναλογικό λαμβανομένων υπόψη των ως άνω στοιχείων.

5.2.3 Συμβιβασμός χαρακτήρας των ενισχύσεων με την κοινή αγορά

(67) Η Επιτροπή πρέπει να ελέγξει τη συνέχιση όλων των μέχρι σήμερα μέτρων διάσωσης ως ενίσχυσης αναδιάρθρωσης. Ο έλεγχος του συμβιβασμού χαρακτήρα της ενίσχυσης αναδιάρθρωσης με την κοινή αγορά διενεργείται λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοπιστωτική κρίση βάσει της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης της Επιτροπής. Ακόμη και αν προηγούμενες αποφάσεις βασίστηκαν στις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽²²⁾, η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 49 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης καθιστά σαφές ότι όλες οι ενισχύσεις οι οποίες θα κοινοποιηθούν στην Επιτροπή έως και την 31η Δεκεμβρίου 2010, θα ελεγχθούν ως ενισχύσεις αναδιάρθρωσης υπέρ τραπεζών σύμφωνα με την ανακοίνωση περί ανακεφαλαιοποίησης και όχι σύμφωνα με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

(68) Σε ό,τι αφορά την αναγκαιότητα και την έκταση μιας αναδιάρθρωσης, δεν καθορίζεται στην ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης υπό ποιους όρους πρέπει κατά περίπτωση μια τράπεζα να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης, αλλά γίνεται αναφορά σε παλαιότερες ανακοινώσεις. Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι η LBBW απαιτεί πλήρη αναδιάρθρωση διότι χάριν της ενίσχυσης παρεμποδίστηκε το κλείσιμο της τράπεζας από την τραπεζική εποπτική αρχή και η ενίσχυση αντιστοιχούσε συνολικά σε περισσότερο από 2 % επί του συνολικού όγκου σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού. Η άποψη αυτή συνάδει με την αιτιολογική σκέψη 4 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης και την αιτιολογική σκέψη 55 της ανακοίνωσης περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων.

⁽¹⁹⁾ Βλέπε ιδίως υποσημείωση 4.

⁽²⁰⁾ Οδηγία 2006/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων (αναδιτύπωση) (ΕΕ L 177 της 30.6.2006, σ. 201).

⁽²¹⁾ Απόφαση της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2009, στην υπόθεση ενίσχυσης N 314/09, *Deutsche Entlastungsregelung für wertgeminderte Vermögenswerte* (ΕΕ C 199 της 25.8.2009, σ. 3).

⁽²²⁾ ΕΕ C 244 της 1.10.2004, σ. 2. Αυτό υποδεικνύεται ρητά στην αιτιολογική σκέψη 42 της ανακοίνωσης περί τραπεζών του Οκτωβρίου 2008.

- (69) Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης, στο σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει καταρχάς να αποδεικνύεται ότι η διαδικασία αναδιάρθρωσης στην οποία υποβάλλεται η δικαιούχος τράπεζα είναι ενδεδειγμένη για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας. Δεύτερον, το ποσό ενίσχυσης πρέπει να περιορίζεται στο απαραίτητο ελάχιστο και τόσο ο δικαιούχος όσο και οι μέτοχοι αυτού θα πρέπει να συμμετάσχουν στην αναδιάρθρωση με ίδιους πόρους στον βαθμό του εφικτού. Πρέπει να λαμβάνει μέτρα τα οποία θα περιορίζουν τη στρέβλωση του ανταγωνισμού που προκύπτει από το γεγονός ότι η ισχύς του δικαιούχου στην αγορά υποστηρίζεται τεχνητά και τα οποία θα διασφαλίζουν τη διατήρηση του θεμιτού ανταγωνισμού στον τραπεζικό κλάδο. Επιπλέον, πρέπει να διασαφηνίζει θέματα που άπτονται της επιτήρησης αλλά και τεχνικά διαδικαστικά ζητήματα.

Αποκατάσταση της βιωσιμότητας

- (70) Κατά την αξιολόγηση ενός σχεδίου αναδιάρθρωσης σύμφωνα με το δίκαιο ανταγωνισμού, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η τράπεζα είναι σε θέση να αποκαταστήσει τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά της χωρίς κρατική ενίσχυση (παράγραφος 2 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης).
- (71) Σύμφωνα με την ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης, η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα διασφαλίζεται όταν η αναδιάρθρωμένη τράπεζα με δικά της μέσα και σύμφωνα με τα ισχύοντα κριτήρια που προβλέπονται από τις ρυθμιστικές αρχές είναι σε θέση να ανθίσταται στον ανταγωνισμό αναζήτησης κεφαλαίου. Αυτό συνεπάγεται ότι η τράπεζα μπορεί να καλύψει όλα τα έξοδα και ότι βάσει του προφίλ κινδύνου της επιτυγχάνει εύλογη απόδοση ιδίων κεφαλαίων. Η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα απαιτεί συνεπώς ότι κάθε κρατική ενίσχυση που λαμβάνεται είτε εξοφλείται μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου, όπως προβλέπεται κατά τη χρονική στιγμή χορήγησης της ενίσχυσης, είτε αμειβεται σύμφωνα με τους κανονικούς όρους της αγοράς, εξασφαλίζοντας έτσι ότι παύει να υφίσταται οποιαδήποτε μορφή συμπληρωματικής κρατικής ενίσχυσης. Η αποκατάσταση της βιωσιμότητας θα πρέπει να διασφαλίζεται κυρίως από μέτρα στο εσωτερικό της επιχείρησης και βάσει πρόσφορου σχεδίου αναδιάρθρωσης. Επιπλέον, στο σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει να προσδιορίζονται οι αιτίες για τα προβλήματα της τράπεζας και οι αδυναμίες της, ενώ παράλληλα να υποδεικνύονται τρόποι για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών. Η αναδιάρθρωση συνεπάγεται την παύση δραστηριοτήτων οι οποίες θα παρέμεναν διαρθρωτικά ζημιόγενες σε μεσοπρόθεσμη βάση.
- (72) Εκ πρώτης όψεως, η αναδιάρθρωση της LBBW που προτείνεται βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης που υπέβαλε η Γερμανία φαίνεται ικανή να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα της LBBW. Στο σχέδιο αναδιάρθρωσης προτείνεται για το έτος 2013 ποσοστό βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier-1) της τάξεως του [9-11] % και απόδοση ιδίων κεφαλαίων της τάξεως του [10-12] %. Οι αριθμοί αυτοί -ακόμη και υπό ακραίες συνθήκες προσομοίωσης- κυμαίνονται μακράν άνω του επιπέδου που προβλέπεται από τις ρυθμιστικές αρχές και ανταποκρίνεται στις προσδοκίες της αγοράς για μια τράπεζα με το προφίλ κινδύνου της LBBW. Σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, η LBBW θα είναι σε θέση να καλύψει όλα της τα έξοδα και το 2013 να ξεκινήσει την αποπληρωμή της κρατικής ενίσχυσης. Επιπλέον, δεν υπάρχουν ενδείξεις για ενδεχόμενα προβλήματα χρηματοδότησης. Η ρευστότητα της LBBW αποδείχθηκε σταθερή κατά την κρίση και η τράπεζα εξακολουθεί να διαθέτει επαρκή αποθέματα ρευστότητας.

Ελέγχθηκαν επίσης οι μελλοντικές χρηματοδοτήσεις και τα έξοδα χρηματοδότησης.

- (73) Ακόμη και αν εκπληρωθεί το απαισιόδοξο σενάριο για την LBBW, η τράπεζα δεν θα χρειαστεί περαιτέρω ενισχύσεις διότι το ποσοστό των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier-1) δεν αναμένεται να πέσει κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης κάτω του 7,0 % και για το 2013 αναμένεται ότι θα ανέρχεται στο [9-10] %, ενώ η απόδοση ιδίων κεφαλαίων θα είναι μόλις [6-7] %. Ακόμη και αν τα έξοδα κινδύνου και τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού συνεχίσουν να αυξάνονται, η τράπεζα θα εξακολουθούσε να εκπληρώνει τις απαιτήσεις των ρυθμιστικών αρχών σε κατοχή ιδίων κεφαλαίων.
- (74) Το υπό επεξεργασία επιχειρηματικό μοντέλο της LBBW αποτελεί καθοριστικό παράγοντα που θα διασφαλίσει ότι η αποκατάσταση της βιωσιμότητας είναι ρεαλιστικός στόχος. Η LBBW πρέπει να μετατραπεί σε επιχειρηματική τράπεζα σαφώς επικεντρωμένη στις μεσαίες επιχειρήσεις και στους ιδιώτες πελάτες η οποία διαθέτει για ένα τμήμα των πελατών της (εταιρικούς πελάτες και ταμειώθρια) μια σειρά εταιρικών χρηματοπιστωτικών προϊόντων (Corporate-Finance) και επελεγχμένων προϊόντων τραπεζικής επενδύσεων (Investment Banking). Προσφέρει υψηλής ποιότητας προϊόντα τα οποία απολαμβάνει ευρεία γκάμα πελατών (στο σημείο αυτό πρέπει να συνυπολογιστούν οι μακροχρόνιες σχέσεις που έχει δημιουργήσει ως κύρια τράπεζα συναλλαγών). Αυτό αναμένεται να αποτελέσει μια καλή βάση για τη δημιουργία στέρεης εμπορικής τραπεζικής δραστηριότητας με ταυτόχρονη παύση των καιροσκοπικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που ρυθμίζονται από τις κεφαλαιαγορές.
- (75) Η Επιτροπή έλεγξε την αξιοπιστία του σχεδίου αναδιάρθρωσης βάσει των μέχρι σήμερα επιχειρηματικών αποτελεσμάτων της LBBW και των τρεχουσών εκδόσεων της LBBW (συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων στο πληροφορικό σύστημα διαχείρισης και στις εκδόσεις διαχείρισης κινδύνων). Επιπροσθέτως, η Επιτροπή βασίστηκε σε αξιολογήσεις κινδύνου οι οποίες διενεργήθηκαν από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές σύμφωνα με τις ισχύουσες ευρωπαϊκές οδηγίες καθώς και σε εκδόσεις πρακτορείων πιστοληπτικής αξιολόγησης. Ο σχεδιασμός και οι υποθέσεις αφετηρίας ελέγχθηκαν ως προς τη συμμόρφωσή τους με τις πιο πρόσφατες οικονομικές προβλέψεις και με σενάρια τα οποία είχε εφαρμόσει η Επιτροπή και σε άλλες υποθέσεις ενισχύσεων.
- (76) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης λαμβάνει υπόψη τις επί του παρόντος διαθέσιμες ισχύουσες πληροφορίες και συνεκτιμά το γεγονός ότι για τις μελλοντικές εξελίξεις μπορούν να γίνουν μόνο περιορισμένες δηλώσεις. Οι υποθέσεις σχετικά με την περαιτέρω εξέλιξη των κινδύνων, τα αποτελέσματα και την κεφαλαιακή βάση φαίνονται αρκετά απαισιόδοξες. Οι κίνδυνοι από το μεγάλο και σχετικά συγκεντρωμένο χαρτοφυλάκιο δανείων -δηλαδή οι ακόμη μεγαλύτεροι κίνδυνοι που σχετίζονται με επενδύσεις σε δομημένους τίτλους- περιορίστηκαν μέσω του μέτρου αρωγής και αντιμετωπίστηκαν επαρκώς. Σε ό,τι αφορά τους υπολειπόμενους κινδύνους από άλλα περιουσιακά στοιχεία και τους κινδύνους χαρτοφυλακίου δανείων, η LBBW αναμένει για το 2009 έναντι του 2008 σαφή αύξηση στην πρόληψη κινδύνου. Από το 2010 τα έξοδα κινδύνου μειώνονται και έως το 2013 θα έχουν φτάσει σε φυσιολογικά επίπεδα. Ωστόσο, αυτό προϋποθέτει ότι τα έξοδα κινδύνου της LBBW, ακόμη και υπό εξομαλυνθείσες συνθήκες, θα παραμείνουν δύο φορές υψηλότερα από τη μέχρι σήμερα πρόληψη κινδύνου και θα αντιστοιχούν στα έξοδα κινδύνου των ομοίων της.

- (77) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης, ωστόσο, δεν βασίζεται σε μια ταχεία ανάκαμψη αλλά κυρίως στη σημαντική αύξηση των κινδύνων και των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης λαμβάνει υπόψη τα ζητήματα αυτά τόσο μέσω της υψηλότερης πρόληψης κινδύνων όσο και των υψηλότερων απαιτήσεων σε ίδια κεφάλαια λόγω της μετατόπισης κινδύνων και των μεγαλύτερων ζημιών λόγω αθέτησης πληρωμών. Αυτό είναι το αποτέλεσμα των κοινών υπολογισμών εκ μέρους των τμημάτων της LBBW για τη διαχείριση κινδύνων και τη χορήγηση πιστώσεων και, άρα, το αποτέλεσμα του συνδυασμού μιας προσέγγισης περισσότερο βασισμένης σε μοντέλα και στις εκτιμήσεις των εμπειρογνομόνων. Ενώ σύμφωνα με τα μοντέλα διαγράφεται μια βραδύτερη ανάκαμψη και, για τον λόγο αυτό, σε αντίθεση με την εκτίμηση των εμπειρογνομόνων, στο σύνολό τους τίθεται ως αφετηρία μεγαλύτερη πιθανότητα αθέτησης πληρωμών, οι εμπειρογνομόνες εκφράζουν την άποψη ότι οι ζημιές που εξαρτώνται από την αθέτηση πληρωμών υποεκτιμώνται στα μοντέλα. Τα αριθμητικά στοιχεία από αμφότερες τις πλευρές αναθεωρήθηκαν αντιστοίχως. Επιπλέον, τόσο οι ιστορικές συγκρίσεις όσο και η αντιπαράθεση των τωρινών μεγεθών του σχεδίου εμπεριέχουν μεγαλύτερη συνάφεια προς τους εξωτερικούς βραχυπρόθεσμους οικονομικούς δείκτες και αποκαλύπτουν ότι κατά τον σχεδιασμό λήφθηκαν υπόψη οι βραχυπρόθεσμες επιπτώσεις της οικονομικής επιβράδυνσης.
- (78) Από το σχέδιο αναδιάρθρωσης προκύπτει επίσης ότι τα έξοδα κινδύνου για νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες και πιστώσεις θα είναι σημαντικά χαμηλότερα από τα μέχρι σήμερα επίπεδα, διότι οι κίνδυνοι μπορούν να μετριαστούν σημαντικά μέσω της αναδιάρθρωσης καθώς και να βελτιωθεί η πιστοληπτική ικανότητα στις κύριες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Συνεπώς, δεν γίνονται πλέον σε καμία περίπτωση επενδύσεις σε δομημένους τίτλους. Τα χαρτοφυλάκια υψηλότερου κινδύνου αποτελούσαν αντικείμενο μέτρων αρωγής τα οποία, σύμφωνα με τα αποτελέσματα του ελέγχου της Επιτροπής, μπορούν να θεωρηθούν επαρκή. Για τον λόγο αυτό, δεν αναμένονται στο σημείο αυτό περαιτέρω απώλειες. Επιπροσθέτως, η LBBW αναμένει κατά το στάδιο αναδιάρθρωσης σημαντική αύξηση των εξόδων κινδύνων και ότι τα έξοδα αυτά θα είναι υψηλότερα από τη μέχρι σήμερα πρόληψη κινδύνου. Οι προσδοκίες σχετικά με την ανάπτυξη των πιστωτικών κινδύνων είναι προσεκτικές.
- (79) Παρόλο που οι προβλέψεις για τις απώλειες λόγω αθέτησης πληρωμών είναι συντηρητικές, οι πιθανότητες αθέτησης πληρωμών –ιδίως για το επιχειρηματικό πεδίο Corporate– είναι υποτιμημένες σε σχέση με αυτές της Επιτροπής. Η LBBW ήταν, ωστόσο, σε θέση να επιβεβαιώσει ότι οι προσδοκίες απωλειών είναι κατά πολύ υψηλότερες έναντι των ιστορικών δεδομένων (για την τελευταία ύφεση στη Γερμανία) και αντιστοιχούν σε εκείνες οιασδήποτε άλλης τράπεζας με την ίδια ομάδα πελατών. Επιπλέον, η τράπεζα υπογράμμισε τη χρηματοπιστωτική δύναμη των εταιρικών αυτών πελατών (corporates) έναντι άλλων επιχειρήσεων στην Ευρώπη και επεσήμανε τα πλεονεκτήματα λόγω των ισχυρών δεσμών ως κύρια τράπεζα συναλλαγών. Επιπροσθέτως, επιβεβαίωσε ότι οι εν λόγω προσδοκίες απωλειών αντιπροσωπεύουν για τον συνολικό πιστωτικό κίνδυνο της LBBW ιδιαίτερα σημαντικό τμήμα της αγοράς έναντι των ομοίων της.
- (80) Υπάρχει μια σχετική ανασφάλεια αναφορικά με την εξέλιξη των κινδύνων της αγοράς, όπου εξάλλου οι επενδύσεις σε δομημένους τίτλους δεν αποτελούν πλέον μια από τις σημαντικότερες πηγές κινδύνου. Επιπλέον, οι διαπραγματεύσεις προς ίδιο όφελος συρρικνώνονται σημαντικά και το πεδίο διακανονισμού τίτλων μετατοπίζεται πλέον στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και στις επιχειρηματικές δραστηριότητες που προσανατολίζονται στους πελάτες. Επιπλέον, περιορίζεται η προσφορά των συνολικά παρεχόμενων προϊόντων και μειώνεται η πολυπλοκότητά τους. Για τον λόγο αυτό, λαμβάνεται ευλόγως υπόψη στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ο κίνδυνος της αγοράς.
- (81) Μια ακόμη σημαντική πτυχή είναι η εξέλιξη των δαπανών. Η LBBW εκτιμά ότι θα είναι σε θέση να μειώσει τα διοικητικά της έξοδα κατά 25 %. Επειδή το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει κατάργηση θέσεων εργασίας κατά περίπου 20 % και περιορισμούς σε σχέση με τη δομή της επιχείρησης, τα επιχειρηματικά πεδία και τα προϊόντα, οι προβλέψεις αυτές θεωρούνται ρεαλιστικές.
- (82) Παρά τη σημαντική μείωση των περιουσιακών στοιχείων και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, η LBBW αναμένει σε σύγκριση με το παρελθόν ελάχιστη μόνον υποχώρηση των εσόδων. Μολονότι τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού θα καταργηθούν κατά περίπου 30 %, υπολογίζεται ότι θα επιτευχθεί το 87 % των εσόδων του 2009. Η σύνθεση των εσόδων θα αλλάξει διότι θα αυξηθούν τα έσοδα από επιχειρηματικές δραστηριότητες με εταιρικούς πελάτες. Παρόλο που αναμένεται ότι το επιχειρηματικό πεδίο Financial Markets (κεφαλαιαγορά) της τράπεζας θα συνεχίσει να αποφέρει έσοδα, θα πρέπει τα έσοδα από διαπραγματεύσεις προς ίδιο όφελος να αντικατασταθούν από έσοδα από αμοιβές. Συνολικά, αναμένεται μια πιο σταθερή ροή εσόδων που θα εξαρτάται λιγότερο από τις διακυμάνσεις των τιμών της αγοράς.
- (83) Δεύτερον, το σχέδιο αναδιάρθρωσης, προκειμένου να είναι κατάλληλο σύμφωνα με την ανακοίνωση περί αναδιάρθρωσης, πρέπει να αποκαθιστά τη βιωσιμότητα της τράπεζας, να επεισέρχεται στις αιτίες των προβλημάτων της τράπεζας και τις αδυναμίες της και να υποδεικνύει πώς μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της τράπεζας μέσω των προτεινόμενων μέτρων αναδιάρθρωσης. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αυτό συντελείται στην προκειμένη περίπτωση, διότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει την απόσυρση από ασύμμετρα μεγάλες δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων, ενώ παράλληλα η LBBW θα μειώσει τις δραστηριότητες κεφαλαιαγοράς τόσο από άποψης όγκου όσο και πολυπλοκότητας και θα περιορίσει τις επιχειρηματικές δραστηριότητες εξωτερικού προκειμένου να επικεντρωθεί στις κύριες αρμοδιότητές της, οι οποίες αφορούν τους εταιρικούς πελάτες και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες με μικρούς και μεσαίους πελάτες στις περιφερειακές αγορές.
- (84) Οι υφιστάμενες και ενδεχόμενες αδυναμίες στη δομή εταιρικής διακυβέρνησης πρέπει επίσης να αποτελούν αντικείμενο του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι το σχέδιο αναδιάρθρωσης προβλέπει σημαντικές αλλαγές στη νομική μορφή και την εταιρική διακυβέρνηση έτσι ώστε η LBBW να είναι λιγότερο εκτεθειμένη στην αθέμιτη επιρροή εκ μέρους των μετόχων και να διασφαλίζεται συνολικά καλύτερος έλεγχος της επιχείρησης.

- (85) Τα προβλεπόμενα μέτρα θα διασφαλίσουν ότι η LBBW δεν θα διαφέρει από τους ανταγωνιστές της ούτε σε επίπεδο καταστατικού, επιχειρηματικής πολιτικής και εσωτερικών διεργασιών, ούτε σε σχέση με τον ρόλο και τη σύνθεση των οργάνων που ορίζει το καταστατικό. Υπάρχουν επαρκείς δικλίδες ασφαλείας οι οποίες εμποδίζουν να λαμβάνονται οι επιχειρηματικές αποφάσεις με άλλα κριτήρια πέραν των οικονομικών. Επιπλέον, η ποιότητα του ελέγχου της επιχείρησης βελτιώνεται σημαντικά. Ο ρόλος των διαφόρων οργάνων (συνέλευση μετόχων, εποπτικό συμβούλιο και διοικητικό συμβούλιο) είναι πιο σαφής και συνεκτικός ενώ, μέσω της εμπλοκής ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων στα εποπτικά συμβούλια και της διεξαγωγής τεστ καταλληλότητας για όλα τα μέλη, το εποπτικό συμβούλιο αποκτά πιο επαγγελματικό χαρακτήρα.
- (86) Έτσι, η τράπεζα και οι μέτοχοί της συμφώνησαν σε πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης το οποίο θα ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις μιας ιδιωτικής επιχείρησης και θα προβλέπει την εφαρμογή του (προαιρετικού) γερμανικού κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης. Επίσης, στον νόμο για την Landesbank Baden-Württemberg και στο καταστατικό της LBBW εισάγεται η αυστηρή εφαρμογή τεχνικοοικονομικών αρχών.
- (87) Η μέχρι πρότινος συνέλευση φορέων, η οποία διέθετε διευρυμένες εξουσίες αποτελώντας πηγή απεριόριστης επιρροής, μετατρέπεται πλέον σε γενική συνέλευση ή συνέλευση μετόχων χωρίς περαιτέρω δυνατότητες άσκησης επιρροής. Προβλέπεται σαφής διαχωρισμός μεταξύ των καθηκόντων και των πεδίων ευθύνης της διοίκησης της επιχείρησης και του εποπτικού συμβουλίου. Σύμφωνα με τον γερμανικό κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, το ένα τρίτο των μελών του εποπτικού συμβουλίου είναι ανεξάρτητα μέλη. Η Ομοσπονδιακή Εποπτική Αρχή Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών (BaFin) εισήγαγε κριτήρια καταλληλότητας τα οποία σκοπό έχουν να διασφαλίσουν ότι τα νεοδιορισθέντα μέλη του εποπτικού συμβουλίου διαθέτουν κάποιο ελάχιστο επίπεδο επιστημονικής κατάρτισης το οποίο θα ισχύει για όλα τα μέλη. Κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης, ένα ανεξάρτητο μέλος θα αναλάβει τα καθήκοντα προέδρου του εποπτικού συμβουλίου. Η επιτροπή ελέγχου/ισολογισμού και η επιτροπή κινδύνων συμμορφώνονται προς τις αρχές βέλτιστης διακυβέρνησης για τις τράπεζες και οφείλουν να πληρούν ακόμη πιο αυστηρά κριτήρια καταλληλότητας. Προκειμένου να αποκτήσουν οι αλλαγές αυτές στο πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης μόνιμο χαρακτήρα, η LBBW μετατρέπεται από οργανισμό δημόσιου δικαίου σε ανώνυμη εταιρεία.
- (88) Επιπλέον, έχουν ήδη αλλάξει ή/και θα αλλάξουν οι στρατηγικές και οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων προκειμένου να μειωθεί περαιτέρω ο αριθμός των αποφάσεων που εμπεριέχουν ανάληψη κινδύνου που όμως δεν λαμβάνονται βάσει αμιγώς τεχνικοοικονομικών αρχών. Τα μέτρα αυτά διασφαλίζουν στο μέτρο του δυνατού ότι οι αρχές εταιρικής διακυβέρνησης δεν διακυβεύουν τη μελλοντική βιωσιμότητα της τράπεζας.
- (89) Επίσης, δεν υπάρχουν αποδείξεις ότι η LBBW θα συνεχίσει να δραστηριοποιείται σε επιχειρηματικά πεδία τα οποία μεσοπρόθεσμα θα παρέμειναν διαρθρωτικά ζημιογόνα ή θα εξέθεταν την τράπεζα σε κινδύνους οι οποίοι δεν θα ανταποκρίνονταν στην ποιότητα του μοντέλου διαχείρισης ποιότητας που ακολουθεί ή του επιπέδου ιδίων κεφαλαίων που διαθέτει. Οι δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων διακόπηκαν εξ ολοκλήρου, υφιστάμενα χαρτοφυλάκια καταργούνται, οι διαπραγματεύσεις προς ίδιο όφελος πρόκειται να μειωθούν σημαντικά και ο πιστωτικός κίνδυνος –ιδίως ο κίνδυνος συγκέντρωσης στα κύρια επιχειρηματικά πεδία της LBBW– θα υποβάλλεται σε αυστηρότερο έλεγχο και θα περιοριστεί επίσης σημαντικά. Συνολικά, το προφίλ εσόδων και κινδύνων της LBBW θα χαρακτηρίζεται από μεγαλύτερη διαφάνεια και απλότητα.
- (90) Το πάθημα της LBBW από την κρίση έγινε μάθημα και προέβη σε μια σειρά αλλαγών στην επιχειρηματική στρατηγική της και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνων που ακολουθεί, τις οποίες στο μέλλον πρέπει να καταστήσει λιγότερο επισφαλείς. Αυτό συνεπάγεται ειδικότερα την εστίαση σε επιχειρηματικά πεδία στα οποία διαθέτει ιδιαίτερη τεχνογνωσία και στα οποία υφίστανται μακροχρόνιες πιστωτικές σχέσεις, καθώς και τον περιορισμό του κινδύνου συγκέντρωσης.
- (91) Στο πλαίσιο μιας γενικότερης θεώρησης, το σχέδιο αναδιάρθρωσης της LBBW είναι ενδεδειγμένο διότι αποκαθιστά τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα της τράπεζας.
- Ιδία συμμετοχή της δικαιούχου τράπεζας
- (92) Σύμφωνα με την παράγραφο 3 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, η ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται στο ελάχιστο απαραίτητο και να υπάρχει εύλογη ίδια συμμετοχή στα έξοδα αναδιάρθρωσης. Βάσει του σχεδίου αναδιάρθρωσης προκύπτει ότι η LBBW προβλέπει εύλογο επιμερισμό βαρών, έτσι ώστε να προστατεύεται από δεοντολογικούς κινδύνους.
- (93) Το σχέδιο αναδιάρθρωσης δεν περιέχει κανένα στοιχείο που θα μπορούσε να οδηγήσει στην υπόθεση ότι η ενίσχυση υπερβαίνει την κάλυψη των εξόδων που απαιτούνται για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας. Η χορηγούμενη ενίσχυση είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η LBBW στο βασικό σενάριο θα διαθέτει επαρκή κεφαλαιακή εφεδρεία και στο απαισιόδοξο σενάριο θα είναι σε θέση να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις ιδίων κεφαλαίων που προβλέπουν οι ρυθμιστικές αρχές. Η LBBW δεν έλαβε πλεονάζον κεφάλαιο.
- (94) Πέραν τούτου, λόγω της έλλειψης πόρων και της απαγόρευσης εξαγοράς στα οποία δεσμεύτηκε η Γερμανία, αποκλείεται η δυνατότητα χρήσης κρατικών πόρων για την αγορά μεριδίων σε επιχειρήσεις ή για νέες επενδύσεις.
- (95) Όπως προβλέπεται στην αιτιολογική σκέψη 24 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, η LBBW αναλαμβάνει τμήμα των εξόδων της αναδιάρθρωσής της καταβάλλοντας εύλογη προμήθεια για την εισφορά κεφαλαίου και το μέτρο αρωγής.

(96) Επιπλέον, η LBBW μέσω πλειόνων εκποιήσεων (συμπεριλαμβανομένης της πώλησης μονάδων σημαντικών για το επιχειρηματικό της μοντέλο) συνεισφέρει στην αναδιάρθρωση.

(97) Επειδή οι μέτοχοι συνεισέφεραν κατ' αναλογία της συμμετοχής τους κεφάλαιο στην τράπεζα, τα βάρη επιμερίζονται καταλλήλως τουλάχιστον σε επίπεδο κατηγορίας μετόχων.

(98) Αλλά και οι δευτερεύοντες κάτοχοι κεφαλαίου συνεισφέρουν στην αναδιάρθρωση της τράπεζας λόγω της απαγόρευσης χρήσης αποθεματικών για την εξυπηρέτηση τοκομεριδίων βασικών και συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (Tier-1 και Tier-2). Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 26 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, μια τράπεζα δεν μπορεί να χρησιμοποιεί κρατικές ενισχύσεις για την πληρωμή προμήθειας για ιδίους πόρους, εφόσον δεν υφίστανται επαρκή κέρδη. Η Γερμανία δεσμεύτηκε ότι εντός των επόμενων τριών ετών θα χρησιμοποιήσει χρηματοδοτικά μέσα μόνο στην περίπτωση που δεν απαιτείται για τον σκοπό αυτό χρήση αποθεματικών. Με τον τρόπο αυτόν διασφαλίζεται ότι προμήθεια για ιδίους πόρους προκύπτει μόνο σε περίπτωση επαρκών κερδών και ότι δεν χρησιμοποιούνται κρατικές ενισχύσεις για πληρωμές σε μετόχους.

Μέτρα για τον περιορισμό της στρέβλωσης του ανταγωνισμού

(99) Σύμφωνα με την παράγραφο 4 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης τα μέτρα για τον περιορισμό της στρέβλωσης του ανταγωνισμού λόγω ενισχύσεων παίζουν σημαντικό ρόλο, διότι είναι απαραίτητα προκειμένου να εμποδίσουν τη συνέχιση στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που προκλήθηκαν από την έκθεση σε υπερβολικούς κινδύνους και από την εφαρμογή μη βιώσιμων επιχειρηματικών μοντέλων. Τα μέτρα αυτά πρέπει να είναι προσαρμοσμένα στα ειδικά προβλήματα των αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται η δικαιούχος τράπεζα μετά την αναδιάρθρωση. Η φύση και η μορφή των μέτρων αυτών θα εξαρτηθεί από δύο κριτήρια: πρώτον, από το ύψος της ενίσχυσης, τους όρους και τις συνθήκες υπό τις οποίες χορηγήθηκε και, δεύτερον, από τα χαρακτηριστικά της αγοράς ή των αγορών στις οποίες θα δραστηριοποιηθεί η δικαιούχος τράπεζα.

(100) Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 31 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, η Επιτροπή εκτιμά το ύψος της ενίσχυσης και των προκαλούμενων από αυτήν στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη το ποσό της ενίσχυσης τόσο υπό απόλυτους όρους όσο και σε αναλογία προς τα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού της τράπεζας. Η ενίσχυση ανέρχεται στην προκείμενη περίπτωση σε 14,8 δισ. ευρώ και καλύπτει ανακεφαλαιοποίηση ύψους 5 δισ. ευρώ και ενίσχυση ύψους 9,8 δισ. ευρώ υπό μορφή μείωσης κεφαλαιακής απαίτησης. Το ποσό ενίσχυσης μετά την υλοποίηση των μέτρων είναι άνω του 9 % επί των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού. Το ισοδύναμο των μέτρων σε κεφάλαιο κυμαίνεται στο [40-50] % των ιδίων πόρων της LBBW (στοιχεία

30ής Ιουνίου 2009). Επειδή η δικαιούχος τράπεζα έλαβε βάσει των παραπάνω υψηλή ενίσχυση, απαιτούνται εκτεταμένα μέτρα προκειμένου να περιοριστούν ενδεχόμενες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που οφείλονται στην ενίσχυση.

(101) Αναφορικά με την έκταση και το εύρος των μέτρων για τον περιορισμό των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που οφείλονται στην ενίσχυση πρέπει να ληφθεί συν τοις άλλοις υπόψη το εύρος της ίδιας συμμετοχής της δικαιούχου τράπεζας και ο επιμερισμός βαρών. Λαμβάνοντας υπόψη το ως άνω αποτέλεσμα, δηλαδή την καταλληλότητα της ίδιας συμμετοχής και του επιμερισμού βαρών, δεν απαιτούνται συμπληρωματικά εκτεταμένα μέτρα. Προκειμένου να περιοριστούν ενδεχόμενες στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, η Γερμανία δέχθηκε να λάβει διαρθρωτικά μέτρα καθώς και να τηρήσει μια σειρά δεσμεύσεων συμπεριφοράς.

(102) Ως μέρος των διαρθρωτικών μέτρων, η LBBW μέσω της κατάργησης μη στρατηγικών δραστηριοτήτων και της πώλησης συμμετοχών θα μειώσει το σύνολο ισολογισμού της κατά 41 % συνολικά έναντι του συνόλου ισολογισμού της 31.12.2008. Τα υφιστάμενα σταθμισμένα στοιχεία ενεργητικού θα καταργηθούν κατά [40-60] %.

(103) Προβλέπεται η εκποίηση μεγάλου αριθμού θυγατρικών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό καθώς και η πώληση συμμετοχών που η τράπεζα κατείχε σε εταιρείες που ανήκουν από κοινού στα πιστωτικά ιδρύματα δημοσίου δικαίου της Γερμανίας και έχουν μεγάλη σημασία για τη συνεργασία των πιστωτικών ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου. Η LBBW αποδέχθηκε σημαντικές μειώσεις στο χαρτοφυλάκιο συμμετοχών της. Οι εκποιήσεις αφορούν μεταξύ άλλων τη μοναδική εταιρεία της LBBW, η οποία μπορεί να εκδώσει [...] σε [...], μονάδες οι οποίες αποτελούν μέρος της κύριας επιχειρηματικής δραστηριότητας της LBBW (συγκεκριμένα τις συμμετοχές που κατείχε στις επιχειρήσεις του χρηματοπιστωτικού ομίλου ταμειωτηρίων) και τις ευρωπαϊκές θυγατρικές της LBBW [...] και LBBW Luxembourg, οι οποίες εξυπηρετούν τους Γερμανούς βασικούς πελάτες πέραν των συνόρων της γερμανικής αγοράς. Η Γερμανία αποδέχθηκε ότι η LBBW θα μεριμνήσει ώστε η αξία των εκποιούμενων μονάδων να μην επηρεαστεί από το γεγονός ότι οι μονάδες αυτές θα χάσουν πελάτες ή προσωπικό. Η πλήρης και ορθή διεκπεραίωση των εκποιήσεων θα επιτρεφτεί διαρκώς από επαρκώς εξειδικευμένο πραγματογνώμονα (*trustee*) και θα ελέγχεται ενδελεχώς. Οι εκποιήσεις πρέπει να ολοκληρωθούν το αργότερο μέχρι το τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης. Άλλως θα διοριστεί διαχειριστής εκποιήσεων (*divestiture trustee*) ο οποίος θα είναι [...] αρμόδιος για τη διεκπεραίωση των εκποιήσεων.

(104) Ένα σημαντικό μέρος των συρρικνώσεων αυτών προκύπτει από την απόσυρση από τις δραστηριότητες υποκατάστατων πιστώσεων.

- (105) Δεν κρίνεται αναγκαία η λήψη συμπληρωματικών μέτρων προκειμένου να εκλείψουν ενδεχόμενες ανησυχίες στον τομέα του δικαίου του ανταγωνισμού σε ό,τι αφορά τα χαρακτηριστικά των αγορών στις οποίες θα δραστηριοποιείται η δικαιούχος τράπεζα μετά την αναδιάρθρωση (πρβλ. αιτιολογική σκέψη 32 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης). Αυτό αιτιολογείται από τη μικρή παρουσία που θα έχει η αναδιάρθρωμένη πλέον τράπεζα στην αγορά. Η LBBW διαθέτει στην ουσία ισχυρή παρουσία μόνο στην αγορά της βασικής περιοχής δραστηριοποίησής της, ήτοι στο Baden-Württemberg. Η συστημική σημασία της δεν έγκειται στην ισχυρή θέση που κατέχει ως πιστωτής εσωτερικού, αλλά κυρίως στη συνεργασία της με άλλες τράπεζες και θεσμικούς επενδυτές. Για τον λόγο αυτό, δεν απαιτούνται συμπληρωματικά μέτρα για τη διασφάλιση ή την αποκατάσταση του δικαίου ανταγωνισμού στην αγορά. Η Επιτροπή εκτιμά, ωστόσο, ως θετικό βήμα το γεγονός ότι η LBBW προβλέπει εκποιήσεις και στις βασικές αγορές όπου δραστηριοποιείται. Η σχεδιαζόμενη αποκλιμάκωση των κύριων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της αναμένεται ότι θα παρέχει στους ανταγωνιστές στις κύριες περιοχές δραστηριοποίησης περισσότερες επιχειρηματικές δυνατότητες και μπορεί να θεωρηθεί ως περαιτέρω στοιχείο της συνολικής αναδιάρθρωσης.
- (106) Πέραν των εκτεταμένων διαρθρωτικών μέτρων η LBBW δεσμεύτηκε να τηρήσει μια σειρά από δεσμεύσεις συμπεριφοράς. Αυτές οι δεσμεύσεις υπερβαίνουν την απλή υποχρέωση να παρατηρείται από το επιθετικό μάρκετινγκ. Η Γερμανία διαβεβαίωσε ότι η LBBW στις κύριες αγορές της, δηλαδή στις επιχειρηματικές δραστηριότητες με μεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες πελάτες στη Γερμανία, και για διάστημα τριών ετών δεν θα παρέχει ελκυστικότερους όρους από τους πιο ελκυστικούς όρους των δέκα σημαντικότερων βάσει μεριδίου αγοράς ανταγωνιστών της. Η LBBW δεν θα μπορεί με αυτόν τον τρόπο να παρέχει ευνοϊκότερους όρους από ανταγωνιστές οι οποίοι δεν έχουν λάβει κρατική υποστήριξη.
- (107) Πέραν τούτου, η LBBW συναίνεσε στην απαγόρευση εξαγορών βάσει της οποίας η τράπεζα δεν έχει το δικαίωμα να εξαγοράσει ανταγωνίστρια επιχείρηση. Με τον τρόπο αυτό, αποκλείεται το ενδεχόμενο τεχνητής ανάπτυξης της LBBW βασιζόμενης στην κρατική ενίσχυση. Επιπλέον, μέσω της διαβεβαίωσης ότι θα επιτευχθεί μεσοπρόθεσμα διψήφια απόδοση ιδίων κεφαλαίων και ότι για τις νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες θα λαμβάνονται υπόψη επιτόκια αναφοράς, τα οποία δεν συνεπάγονται στρεβλώσεις λόγω οφειλών βάσει «υποχρέωσης του εγγυητή», μειώνεται ο κίνδυνος και η πιθανότητα ενός ανταγωνισμού τιμών αντί του ανταγωνισμού παροχών με ανταγωνίστριες τράπεζες οι οποίες δεν έχουν λάβει κρατική υποστήριξη.
- (108) Επιπροσθέτως, μέσω της νέας δομής της επιχείρησης, η οποία θα διαχωρίζει με σαφήνεια το επιχειρηματικό πεδίο που πρόκειται να καταργηθεί από τα κύρια επιχειρηματικά πεδία, και μέσω μιας νέας οριοθέτησης και διαχωρισμού των διαφόρων τμημάτων της επιχείρησης διασφαλίζεται μεγαλύτερη διαφάνεια. Μέσω της σημαντικής συρρίκνωσης του επιχειρηματικού πεδίου της κεφαλαιαγοράς μειώνονται οι πιθανότητες συγκάλυψης ενδεχόμενων ανεπαρκών επιχειρησιακών

αποτελεσμάτων από πιστωτικές επιχειρηματικές δραστηριότητες με αποτέλεσμα τη βελτίωση της πειθαρχίας της αγοράς και, άρα, τον περιορισμό πιθανών στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

- (109) Έχοντας υπόψη αυτή τη δέσμη διαφορετικών και συμπληρωματικών μέτρων, η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι λήφθηκαν επαρκείς προφυλάξεις για τον περιορισμό ενδεχόμενων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού παρά την υψηλή ενίσχυση που χορηγήθηκε υπέρ της LBBW.

5.2.4 Υλοποίηση και επιτήρηση

- (110) Σύμφωνα με την παράγραφο 5 της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσης, υποβάλλονται συστηματικά στην Επιτροπή λεπτομερείς εκθέσεις προκειμένου να ελέγχεται η ορθή υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η πρώτη έκθεση θα πρέπει να υποβληθεί στην Επιτροπή εντός έξι μηνών μετά την έγκριση του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Προκειμένου η Επιτροπή να είναι σε θέση να ελέγχει την ορθή υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, η Γερμανία θα ορίσει αρμόδιο για την επιτήρηση διαχειριστή και θα υποβάλλει ετήσια έκθεση προόδου. Η πρώτη έκθεση θα πρέπει να υποβληθεί τον Μάιο 2010. Η Επιτροπή συνάγει βάσει των ανωτέρω ότι λαμβάνονται μέτρα για την ορθή επιτήρηση της υλοποίησης του σχεδίου αναδιάρθρωσης.
- (111) Αποτελεί πάγια πρακτική της Επιτροπής σε περίπτωση έκτακτων συνθηκών να επιτρέπεται στα κράτη μέλη την προσαρμογή των δεσμεύσεών τους ⁽²³⁾. Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, και εφόσον αιτιολογείται επαρκώς, κατόπιν αιτήματος της Γερμανίας θα εγκρίνει την παράταση προθεσμιών υλοποίησης ή την άρση ή/και την αντικατάσταση μεμονωμένων ή του συνόλου των προτεινόμενων μέτρων.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- (112) Λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις στις οποίες προέβη η Γερμανία στις 3 Δεκεμβρίου 2009, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι το μέτρο αρωγής συμμορφώνεται προς την ανακοίνωση περί απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων και, σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Τα τροποποιηθέντα αυτά μέτρα διασκέδασαν τις αμφιβολίες που είχε εκφράσει η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας της 30ής Ιουνίου 2009 σε ό,τι αφορά ζητήματα δικαίου του ανταγωνισμού.
- (113) Δεύτερον, η Επιτροπή συνάγει ότι τα μέτρα αναδιάρθρωσης είναι ενδεδειγμένα για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας της LBBW, ότι στοχεύουν στον επαρκή επιμερισμό βαρών και ότι είναι κατάλληλα και ορθά προκειμένου να αντισταθμίσουν τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού που προκάλεσαν τα υπό εξέταση μέτρα ενίσχυσης. Το υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης για την LBBW πληροί τα κριτήρια της ανακοίνωσης περί αναδιάρθρωσεων και, συνεπώς, τα μέτρα αναδιάρθρωσης μπορούν να θεωρηθούν σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ ως συμβατά με την κοινή αγορά. Ως εκ τούτου, η εισφορά κεφαλαίου και οι εγγυήσεις μπορούν, όπως προβλέπεται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης, να εγκριθούν,

⁽²³⁾ Βλέπε απόφαση της Επιτροπής, της 22ας Οκτωβρίου 2008, στην υπόθεση C 10/08, IKB (EE L 278 της 23.10.2009, σ. 32).

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το μέτρο αρωγής του ομόσπονδου κράτους Baden-Württemberg υπέρ της Landesbank Baden-Württemberg για δύο χαρτοφυλάκια απομειωμένων δομημένων τίτλων συνιστά κρατική ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Η ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά.

Άρθρο 2

Η ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία χορηγήθηκε στην Landesbank Baden-Württemberg από τους δημόσιους χαρακτήρα μετόχους της, συνιστά ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

Η ενίσχυση είναι συμβατή με την κοινή αγορά υπό την προϋπόθεση της τήρησης των δεσμεύσεων που αναφέρονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 15 Δεκεμβρίου 2009.

Για την Επιτροπή

Neelie KROES

Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι δεσμεύσεις της Γερμανίας

Η Γερμανία διαβεβαίωσε ότι η LBBW θα υλοποιήσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης και κοινοποίησε τις ακόλουθες διαβεβαιώσεις (αναφορικά με τη μείωση του συνόλου ισολογισμού, του όγκου σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού και των εκποιήσεων) και δεσμεύσεις συμπεριφοράς:

«Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και η LBBW διαβεβαιώνουν διά του παρόντος τα ακόλουθα μέσα για την αναδιάρθρωση της LBBW:

3. Η LBBW δεσμεύεται να μειώσει τον όγκο του ενεργητικού του έτους 2008 (περ. 448 δισ. ευρώ, σύνολο ισολογισμού της 31.12.2008) κατά περίπου 182 δισ. ευρώ, ήτοι περίπου 41 %. Η κατάργηση των περίπου [125-135] δισ. ευρώ θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.
4. Η LBBW θα καταργήσει από τον όγκο των σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού του έτους 2008 (περ. 178 δισ. ευρώ την 31.12.2008) περίπου [80-100] δισ. ευρώ, ήτοι περίπου [40-60] %. Η κατάργηση των περίπου [60-80] δισ. ευρώ θα ολοκληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013.
5. Η LBBW δεσμεύεται να πωλήσει, εφόσον δεν το έχει ήδη πράξει, τις ακόλουθες συμμετοχές, έως το αργότερο στις καθορισμένες ημερομηνίες υπό τους βέλτιστους όρους. Επίσης, τα βασικά και καθοριστικά της αξίας στοιχεία του σημερινού επιχειρηματικού όγκου των συμμετοχών θα διατηρηθούν μέχρι την πώληση και θα διατεθούν προς πώληση.
 - α. Sachsen DV Betriebs- und Servicegesellschaft mbH (πωλήθηκε τον Αύγουστο 09)
 - β. quirin bank AG (πωλήθηκε τον Σεπτέμβριο 09)
 - γ. DekaBank Deutsche Girozentrale (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - δ. Lassarus Handels GmbH (προβλεπόμενη πώληση/εκκαθάριση έως τέλος [...])
 - ε. LBBW Securities LLC (Broker/Dealer) (προβλεπόμενη πώληση/κλείσιμο έως τέλος [...])
 - στ. LBBW Luxembourg SA (προβλεπόμενη πώληση του [...] έως τέλος [...], εκκαθάριση του [...])
 - ζ. LRI Invest SA (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - η. LBBW Asset Management (Ireland) plc (προβλεπόμενη πώληση ή κλείσιμο έως τέλος [...])
 - θ. LBS Landesbausparkasse Baden-Württemberg[...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ι. SV Sparkassen Versicherung Holding AG (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ια. LBBW Immobilien GmbH (Wohnungsbestand) (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ιβ. [...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ιγ. [...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...])
 - ιδ. [...] (προβλεπόμενη πώληση έως τέλος [...]).
6. Η εκποίηση μιας εκ των συμμετοχών που αναφέρονται στο σημείο 5 μπορεί να αναβληθεί για [...] μήνες, το αργότερο όμως έως τις 31.12.2013, εάν η LBBW αποδείξει ότι τα επιδιωκόμενα από τη συναλλαγή έσοδα πώλησης υπολείπονται της λογιστικής αξίας της συμμετοχής στον χωριστό λογαριασμό της LBBW σύμφωνα με τον εμπορικό κώδικα ή ότι θα οδηγούσαν σε ζημιές στον ενοποιημένο λογαριασμό σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ.
7. Η πλήρης και ορθή εκπλήρωση των δεσμεύσεων υπό το σημείο θα επιβλέπεται από επαρκώς εξειδικευμένο πραγματογνώμονα, κατά προτίμηση οικονομικό ελεγκτή, καθ' όλη τη διάρκεια και θα ελέγχεται ενδελεχώς. Ο πραγματογνώμονας θα διασφαλίζει επίσης ότι ο υπολογισμός της τιμής αγοράς προκύπτει βάσει οικονομικών κριτηρίων. Η LBBW προτείνει στην Επιτροπή εντός τριών μηνών μετά την έκδοση της παρούσας απόφασης κατάλληλο ανεξάρτητο πραγματογνώμονα. Ο διορισμός του γίνεται με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής. Η Επιτροπή μπορεί να απαιτήσει εξηγήσεις και διασαφήσεις από τον πραγματογνώμονα. Τα έξοδα αμοιβής του πραγματογνώμονα βαρύνουν την LBBW.

8. Σε περίπτωση που οι συμμετοχές που αναφέρονται υπό το σημείο δεν πωληθούν έως την εκάστοτε καθορισθείσα καταληκτική ημερομηνία, ακόμη και αν εξαντληθούν όλες οι διαθέσιμες δυνατότητες παράτασης της προθεσμίας, τότε μπορεί η Επιτροπή να διατάξει μέσω ειδικής απόφασης την πώληση της εκάστοτε συμμετοχής από έναν διαχειριστή εκποιήσεων. Τα έξοδα αμοιβής του διαχειριστή εκποίησης βαρύνουν την LBBW.

9. Η LBBW δεσμεύεται να κλείσει τις ακόλουθες αντιπροσωπείες το ταχύτερο δυνατόν, το αργότερο έως τις 31.12.2010:

- α. Βαρκελώνη
- β. Μαδρίτη
- γ. Παρίσι
- δ. Άμστερνταμ
- ε. Μιλάνο
- στ. Βουδαπέστη
- ζ. Βαρσοβία
- η. Πράγα

Τα υποκαταστήματα στο Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη, τη Σιγκαπούρη και το Τόκιο μειώνονται σημαντικά σε μέγεθος.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και η LBBW διαβεβαιώνουν ότι η LBBW πρόκειται να τηρήσει τις ακόλουθες δεσμεύσεις συμπεριφοράς:

- 10. Η LBBW κατά την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης, το αργότερο έως τις 31.12.2012, θα χρησιμοποιήσει κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης ή θα αποφύγει συμμετοχή στις ζημιές από κεφάλαιο μειωμένης εξασφάλισης μόνον εφόσον υποχρεώνεται σε αυτό, ακόμη και χωρίς κάλυψη μέσω των αποθεματικών ή του ειδικού λογαριασμού σύμφωνα με το άρθρο 340 f/g του γερμανικού εμπορικού κώδικα (HGB).
- 11. Η LBBW δεν θα πραγματοποιήσει έως τις 31.12.2012 αγορές από χρηματοπιστωτικά ινστιτούτα που ανταγωνίζονται την ίδια. Άλλες δραστηριότητες συμμετοχών, οι οποίες πρέπει να ανήκουν στις αρχικές δραστηριότητες για πελάτες στο πλαίσιο του επιχειρηματικού μοντέλου της LBBW, παραμένουν εφικτές, εφόσον δεν επηρεάζουν τη βιωσιμότητα της τράπεζας.
- 12. Η LBBW θα συνδράμει τηρουμένων των οικονομικών αρχών και στο πλαίσιο του νέου επιχειρηματικού μοντέλου της LBBW σε μια γενικότερη ενοποίηση των Landesbank. Καθόσον εκκρεμεί έλεγχος συγχωνεύσεων μεμονωμένων Landesbank για την LBBW, η LBBW θα καθοδηγείται από τις απαιτήσεις διασφάλισης της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας του ενοποιημένου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και της διαρκούς ικανότητάς του για εύλογη ροή πιστώσεων στην πραγματική οικονομία. Για ενδεχόμενες αγορές/συγχωνεύσεις στο πλαίσιο μιας πιθανής ενοποίησης μεταξύ Landesbank απαιτείται η έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- 13. Η LBBW έως τις 31.12.2012 δεν θα προσφέρει στις αγορές στις οποίες διαθέτει σημαντικό μερίδιο αγοράς, ήτοι σε επιχειρηματικές δραστηριότητες που αφορούν μεσαίες επιχειρήσεις και ιδιώτες πελάτες, ελκυστικότερες τιμές από τις πιο ελκυστικές τιμές που προσφέρουν οι 10 μεγαλύτεροι ανταγωνιστές της (βάσει μεριδίου αγοράς).
- 14. Η LBBW δεν θα χρησιμοποιήσει τα μέτρα ενίσχυσης ή τα προνόμια που προκύπτουν από αυτά για διαφημιστικούς σκοπούς σε βάρος των ανταγωνιστών της.
- 15. Η LBBW στο πλαίσιο της έκδοσης πιστώσεων και της επένδυσης κεφαλαίου θα λάβει υπόψη την πιστωτική ζήτηση στην οικονομία, ιδίως εκ μέρους των μεσαίων επιχειρήσεων, υπό όρους συνήθεις για την αγορά και εύλογους βάσει ρυθμιστικών αρχών/τραπεζικής οικονομίας.
- 16. Επιπροσθέτως, η LBBW θα ελέγξει τα εσωτερικά συστήματα κινήτρων ως προς την καταλληλότητά τους και θα μεριμνήσει ώστε να μην εκτίθενται σε υπερβολικούς κινδύνους αλλά να προσανατολίζονται σε βιώσιμους και μακροπρόθεσμους επιχειρηματικούς στόχους και να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια.
- 17. Η LBBW θα αποκαταστήσει περαιτέρω τα συστήματα παρακολούθησης και επιτήρησης κινδύνων. Καθόλο αυτό το διάστημα θα διαχωρίσει ολόκληρο τον υποτομέα δραστηριοτήτων υποκατάστατων πιστώσεων από τα κύρια επιχειρηματικά πεδία της τράπεζας και θα τον οργανώσει υπό μια οργανωτικά και λειτουργικά χωριστή μονάδα εσωτερικής αναδιάρθρωσης (Internal Restructuring Unit [IRU]). Η μονάδα αυτή θα διασφαλίζει τη χωριστή παρουσίαση, τη σύνταξη εκθέσεων και τη φορολόγηση των προς κατάργηση δραστηριοτήτων.

18. Η LBBW θα παρουσιάζει χωριστά τις δραστηριότητες σε ό,τι αφορά τα ταμειυτήρια από τις 31.12.2010.
19. Η LBBW θα ασκεί συνετή, σταθερή επιχειρηματική πολιτική προσανατολισμένη στην αρχή της βιωσιμότητας.
20. Η LBBW δεν θα εκμεταλλευτεί τα προνόμια ρευστότητας που παρουσιάζονται μέσω της επιλεξιμότητας της εγγυητικής δομής σύμφωνα με τα κριτήρια της ΕΚΤ.
21. Η LBBW καταβάλλει αναδρομικά, από τη χρονική στιγμή χορήγησης της εγγύησης, αρχικά ετήσια προμήθεια 6,25 % επί της αρχικής μείωσης της κεφαλαιακής απαίτησης. Η προμήθεια αυτή μειώνεται κατ' αναλογία προς τη μείωση του διαθέσιμου ποσού της εγγύησης. Η LBBW καταβάλλει πρόσθετη ετήσια προμήθεια 3,75 % επί του μερικού ποσού της εγγύησης για το χαρτοφυλάκιο τιτλοποίησης (χαρτοφυλάκιο ABS), που δεν υπερβαίνει τα 1,5 δισ. ευρώ. Δηλαδή, η LBBW θα καταβάλει ολόκληρη την επιπρόσθετη αυτή προμήθεια δεδομένου ότι το ποσό εγγύησης που αντιστοιχεί στο χαρτοφυλάκιο τιτλοποίησης εξακολουθεί να ανέρχεται σε τουλάχιστον 1,5 δισ. ευρώ. Εάν το ποσό εγγύησης μειωθεί κάτω από 1,5 δισ. ευρώ, θα πρέπει να καταβάλλεται προμήθεια 3,75 % επί του οφειλόμενου ποσού εγγύησης.

Δεσμεύσεις σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση

22. Το υφιστάμενο διοικητικό συμβούλιο θα μετατραπεί σε ανεξάρτητο εποπτικό συμβούλιο σύμφωνα με το υπόδειγμα του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης.
- α. Οι αρμοδιότητες επίτευξης και επιτήρησης διαβιβάζονται αποκλειστικά στο εποπτικό συμβούλιο και δεν επιμερίζονται πλέον σε δύο όργανα (συνέλευση εταίρων και διοικητικό συμβούλιο). Για επιχειρηματικά πεδία καθοριστικής σημασίας διατηρούνται οι συνήθειες επιφυλάξεις έγκρισης από το εποπτικό συμβούλιο.
- β. Το διοικητικό συμβούλιο της LBBW είναι στα καθημερινά και επιχειρησιακά καθήκοντα διοίκησης ανεξάρτητο και υπόλογο μόνο στην επιχείρηση. Αποκλείονται υποδείξεις, είτε αυτές προέρχονται από το εποπτικό συμβούλιο είτε από τη συνέλευση μετόχων ή τη γενική συνέλευση.
- γ. Η υφιστάμενη συνέλευση εταίρων μετατρέπεται σε γενική συνέλευση ή συνέλευση των μετόχων. Οι αρμοδιότητές της περιορίζονται στα συνήθη καθήκοντα μιας γενικής συνέλευσης σύμφωνα με τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιρειών (π.χ. λήψη αποφάσεων σχετικά με τη χρήση κερδών, σύναψη συμβάσεων επιχείρησης, αποφάσεις περί ρευστοποίησης κ.λπ.).
- δ. Όλα τα μέλη του εποπτικού συμβουλίου θα διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα που προβλέπονται στην τελική έκδοση της οδηγίας περί κεφαλαιακών απαιτήσεων/άρθρο 36, παράγραφος 3, σ. 1 KWG. Τα μέλη κρίνονται ως κατάλληλα εφόσον είναι αξιόπιστα και διαθέτουν τις απαραίτητες επαγγελματικές γνώσεις για τη διεκπεραίωση των ελέγχων καθώς και για την αξιολόγηση και την επιτήρηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της LBBW.
- ε. Ο αριθμός των μελών του εποπτικού συμβουλίου μειώνεται σε 21.
- στ. Το ήμισυ των θέσεων που αντιστοιχούν στους μετόχους καλύπτεται από έμπειρους εξωτερικούς συνεργάτες.
- ζ. Κατά την περίοδο αναδιάρθρωσης, ήτοι με την εισαγωγή των στοιχείων εταιρικής διακυβέρνησης έως την ολοκλήρωση της αλλαγής νομικής μορφής, σύμφωνα με τα αναφερόμενα υπό το σημείο 24 (κάτωθι), το 2013 το προεδρείο του εποπτικού συμβουλίου θα συνίσταται σε ένα πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με το σημείο 0 (ανωτέρω), ανήκει στο εποπτικό συμβούλιο. Στη συνέχεια, ακολουθεί ο διορισμός σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη γερμανική ή ευρωπαϊκή νομοθεσία διαδικασίες περί ανωνύμων εταιρειών.

23. Επιτροπές

α. Επιτροπή κινδύνων

Η υφιστάμενη επιτροπή πιστώσεων μετατρέπεται σε τυπική επιτροπή κινδύνων η οποία δεν έχει ως μοναδική αρμοδιότητα την έγκριση αποφάσεων χορήγησης πιστώσεων βάσει των διατάξεων αρμοδιοτήτων αλλά ασχολείται επίσης εντατικά με σοβαρά θέματα διαχείρισης κινδύνων. Τη θέση προέδρου της επιτροπής καταλαμβάνει ένα μέλος του εποπτικού συμβουλίου με αντίστοιχη τεχνογνωσία στον τραπεζικό τομέα.

β. Επιτροπή ελέγχου/ισολογισμού

Επικεφαλής της επιτροπής ελέγχου είναι ένα μέλος του εποπτικού συμβουλίου το οποίο διαθέτει ιδιαίτερη εμπειρία στη λογιστική τραπεζών.

γ. Προεδρεύουσα επιτροπή (επιτροπή προσωπικού και διορισμών)

Για θέματα προσωπικού συστήνεται μια προεδρεύουσα επιτροπή οι εκπρόσωποι μετόχων της οποίας συνθέτουν ταυτόχρονα και την επιτροπή διορισμών που κοινοποιεί στη συνέλευση των μετόχων ή στη γενική συνέλευση κατάλληλους υποψηφίους για την κάλυψη θέσεων στο εποπτικό συμβούλιο.

24. Αλλαγή νομικής μορφής: όλα τα σημαντικά ειδικά στοιχεία διακυβέρνησης (περιγραφόμενα υπό τα σημεία και 23) μιας SE/ανώνυμης εταιρείας πρέπει να εισαχθούν άμεσα, το αργότερο έως τις 31.12.2010. Με διάρκεια ισχύος το αργότερο έως τις 31.12.2013, η LBBW μετατρέπεται σε SE/ανώνυμη εταιρεία, όπου πέραν της καθοριστικής εισαγωγής των ειδικών στοιχείων διακυβέρνησης έως το τέλος 2010 πρέπει να προετοιμαστούν οι προσαρμογές για την αλλαγή της νομικής μορφής όπως προβλέπει το καταστατικό, όλα δε τα παραπάνω να έχουν ολοκληρωθεί το αργότερο έως τις 31.12.2013.

25. Διασφάλιση της διοίκησης της επιχείρησης βάσει τεχνικοοικονομικών κριτηρίων

α. Ζητήματα αλληλεπικάλυψης

Στον νόμο για την Landesbank Baden-Württemberg (Landesbankgesetz – LBWG) πρέπει να διασαφηνιστεί ότι οι επιχειρηματικές δραστηριότητες της Landesbank θα πρέπει να διεκπεραιώνονται σύμφωνα με οικονομικές βασικές αρχές και να λαμβάνονται επίσης υπόψη τα κύρια καθήκοντα της Landesbank.

β. Ζητήματα επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

Διασφαλίζεται ότι οι νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες υπολογίζονται βάσει τόκων αναφοράς οι οποίοι δεν εμπεριέχουν στοιχεία στρέβλωσης λόγω οφειλών βάσει “υποχρέωσης του εγγυητή”.

γ. Συμπεριφορά προς τους μετόχους

Αναφορικά προς τους μετόχους, θα πρέπει να ισχύει μεταξύ μιας εταιρείας κεφαλαίου και των μετόχων της η τυπική αρχή των ίσων αποστάσεων (*arms-length*). Τα περιουσιακά στοιχεία κατανέμονται στους μετόχους μόνον υπό μορφή κερδών ισολογισμού και εσόδων εκκαθάρισης.

26. Επιδίωξη συνήθους για τον κλάδο απόδοσης ιδίων κεφαλαίων (Return on Equity): Η LBBW επιδιώκει, σύμφωνα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, μεσοπρόθεσμα (ήτοι μετά την ολοκλήρωση της αναδιάρθρωσης το 2013) και μελλοντικά, ελάχιστη απόδοση ιδίων κεφαλαίων [10-12] % προ φόρων, σε κατοχή ιδίων κεφαλαίων σύμφωνη προς το προφίλ κινδύνου.

Λοιπές δεσμεύσεις

27. Μέχρι και το 2013 η Γερμανία θα αποστέλλει ετησίως στην Επιτροπή έκθεση προόδου. Η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει περίληψη σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται κατά την υλοποίηση του σχεδίου αναδιάρθρωσης καθώς και τις λεπτομέρειες σχετικά με όλες τις πωλήσεις συμμετοχών και το κλείσιμο θυγατρικών, υποκαταστημάτων και εγκαταστάσεων σύμφωνα με την παρούσα απόφαση. Θα αναγράφεται η ημερομηνία πώλησης ή κλείσιματος, η λογιστική τιμή που ίσχυε στις 31.12.2008, η τιμή αγοράς και το σύνολο των κερδών και των ζημιών που προέκυψαν σε σχέση με την πώληση ή το κλείσιμο. Η έκθεση θα κοινοποιείται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων λογαριασμών της LBBW από το διοικητικό συμβούλιο ή/και το εποπτικό συμβούλιο της LBBW, το αργότερο όμως μέχρι την 31η Μαΐου κάθε έτους⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Πηγή: Επιστολή Γερμανίας από [...].»